

Veszélyességi pótlék a szociális szférában dolgozóknak

Módosult a törvény

Felvételünk illusztráció Fotó: Nagy Tibor (archív)

A napokban elfogadta a képviselőház a Csépi Éva Andrea, Maros megyei parlamenti képviselő által kezdeményezett módosító javaslatot, amelynek értelmében, egyszeri juttatásként, 2500 lejes veszélyességi pótlékra lesznek jogosultak mások mellett a szociális központok alkalmazottai, a járvány idején szociális szolgáltatásokat nyújtó gondozók, a családorvosok és a családorvosi rendelők szakszemélyzete. A törvény az államelnöki kihirdetést követően lép érvénybe.

Menyhárt Borbála

A képviselőház döntéshozó fórumként szavazta meg Csépi Éva Andrea, az RMDSZ Maros megyei képviselőjének törvénymódosító javaslatát. A munkaügyi szakember szerint erre a módosításra azért volt szükség, mert a 8-as számú katonai rendelet értelmében a szociális ellátást nyújtó központok nem függeszthették fel tevékenységüket a szükségállapot idején, az egymást kétéhetente váltó alkalmazottakat pedig munkahelyi, majd utána otthoni elkülönülésre kötelezték.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Felvételi útmutató

Megjelent a nyolcadik osztályok végzőseinek készült felvételi útmutató füzet, amelyet a megyei tanfelügyelőség a napokban valamennyi iskolába eljuttat, hogy a diákok és szülei is tanulmányozhassák.

4.

Van akin segített a koronavírus

Alig szusszanhattak fel az év végi, évi eleji vásárok után, máris beütötte magát a világjárvány, ami felborította a megszokott életüket. A gyümölcsleveket, lekvárokat, szörpöket, borokat készítő és forgalmazó kebeleit Csehtanya kisvállalkozásnak is alkalmazkodnia kellett az új helyzethez.

6.

Mindennapi környezetvédelem a cél

Azok a marosvásárhelyi lakosok, akiktől a Maros megyei kirendeltség csapata júniusban elszállítják a régi, működésképtelen háztartási gépeket, elektronikai berendezéseket, a július elseji tombolahúzáson tárgynyerményekre számíthatnak.

8.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aftnális

Fejetlen véletlenek

Benedek István

Abszurdisztában senki nem kapta volna fel a fejét a hírre, hogy az egyenruhások a hősök napján teljes harci díszben kivonulnak szovjet emlékművet koszorúzni. Am az eset a minap itt a szomszédban esett meg, egy NATO-tagországban, ami tekintve, hogy a nemzetközi helyzet manapság hidegháborús hőfokon forr, finoman szólva kínos. Lehetett néhány kényelmetlen telefonbeszélgetés a tengerentúli kancellária és a regáti nagykövetség között, vélhetően a zsenge korában innen az Újvilágba távozott nagykövet meg tudta értetni a főnökeivel, hogy itt a gyarmaton ilyen apróságokat nem kell véresen komolyan venni, mert ez egy ilyen fejetlen hely. Az egyenruhások a baki után csendben lapítva átvitték a koszorúkat a saját hőseik emlékművére, amelynek a szovjet monumentumhoz való közelsége nagyban hozzájárult a tévedéshez.

Lehet, hogy véletlenül sikerült így a hősök napi emlékezés, mindenestre legalább őszinteség volt benne, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a második világháborús román táborváltás után a főszerep azért a szovjeteké volt, akik az új szövetségesek emberanyagával még nagyvonalúbban bántak, mint a sajátjukkal. Mert ez a csapat már akkor is, de tulajdonképpen a területének országga fércelese óta fejetlenül volt vezetve, nem csak manapság.

Ugyanez a fejetlenség a felelős azért is, ami a csütörtöki centenáriumi évfordulóhoz kötődő megemlékezés kapcsán itt a közelmúltban

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚNIUS

3., szerda
A Nap kel
5 óra 32 perckor,
lenyugszik
21 óra 10 perckor.
Az év 155. napja,
hátravan 211 nap.

***Isten éltesse!**

Ma KLOTILD,
holnap BULCSÚ napja.
BULCSÚ: régi magyar személynév, ismeretlen eredetű. A búcsú és bocsát szavakkal való összefüggése erősen vitatott.

IDŐJÁRÁS

Változó idő
Hőmérséklet:
max. 18°C
min. 5°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. június 2.

1 EUR	4,8419
1 USD	4,3293
100 HUF	1,4029
1 g ARANY	242,0617

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Segesvár a top 10-ben

A Világbanknak a romániai városokról készített felmérése alapján Segesvár bekerült az első tíz település közé. A tanulmány egyebek mellett azt vizsgálta, hogy milyen „csendesek és tiszták” a városok, ugyanakkor figyelembe vették a gazdasági helyzetet, az építészeti örökséget, a turisztikai, oktatási és egészségügyi szolgáltatásokat, a zöldövezetek felületét, illetve a helyiek vendégszeretetét, a civil elkötelezettséget stb. Az adatok feldolgozását követően az első lett Brassó, majd Kolozsvár, Nagyszeben, Bukarest, Nagyvárad, Temesvár, Jászvásár, Konstanca és Gyulafehérvár következik, a tizedik helyen van Segesvár. Ovidiu Dumitru Mălăncrăvean polgármester szerint ez annak is köszönhető, hogy a város nemzetközileg is elismert turisztikai márkajegy lett.

Fertőtlenítőszer és védőfelszerelés marosvásárhelyi iskoláknak

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal az iskolák igazgatóságán keresztül május 27-én és 28-án a 8-as számú katonai rendeletnek megfelelően 6824 liter fertőtlenítőszer és 2682 adagolót, valamint 30.000 maszkot vásárolt, amelyeket a soron következő vizsgákra bocsátanak az oktatási intézmények rendelkezésére. Ugyancsak az igazgatóság hatáskörébe tartozik, iskolai rendelőkkel foglalkozó osztály jövöltárból 70 db arcvédőt, 9900 védőkesztyűt, 60 liter kézfertőtlenítőt, 55 db 5 literes padlófertőtlenítő szert vásároltak, és május 28-án és 29-én eljuttatták az iskolákban levő orvosi rendelőkbe, amelyeket a képességvizsgák, illetve az érettségi alatt járvány megelőző vizsgálatokra használnak.

Razzia a minivakációban

A rendőrök május 29-e és június 1-je között ellenőrző akcióban vettek részt. Hat személyt tetten értek bűncselekmény elkövetése közepette, egyet letartóztattak, két körözött személyt azonosítottak. 706 esetben összesen 324.355 lejre bírságot és 585 lej értékben koboztak el javakat. A közlekedési rendőrök 68 jogosítványt és 23 forgalmi engedélyt függesztettek fel ideiglenesen.

A közúton történt

Május 30-án délelőtt Görgényszentimrén a rendőrök megállítottak egy 27 éves helybéli lakost, aki egy ATV típusú járművet vezetett. Kiderült, hogy a járművet nem jegyeztette be, jogosítványa sem volt. Május 31-én éjjel a marosvásárhelyi Dózsa György utcában ellenőrizték a járműveket. Egy 66 éves marosludasi férfi ittasan vezetett, ezért jogosítvány nélkül maradt. Ugyanaznap este Mezőbádon egy mezőszármási fiatalról is kiderült, hogy jogosítvány nélkül vezette a bejegyzetlen ATV-t. Június 1-jén Mezőszályi közelében egy 24 éves fiatalember motorkerékpárjával hídfele ütközött. A motorost súlyos testi sérülésekkel szállították kórházba. Ugyanaznap, szintén a községben, egy 44 éves gépkocsivezető esetében derült ki, hogy szeszes italt fogyasztott. Az eseteket tovább vizsgálják a közlekedési rendőrök.

Betörés Marosszentgyörgyön

Május 31-én éjjel betörték egy marosszentgyörgyi üzletbe, ahonnan mintegy 700 lej értékben tulajdonítottak el javakat. A kivizsgálás nyomán június 1-jén letartóztattak egy 33 éves helyi férfit, aki ellen minősített lopás alapos gyanújaival bűnvádi eljárást kezdeményeztek.

Hírszerkesztő: Vajda György

Oldtimer PickNick 2.

Hangulatosnak ígérkező, régi korokat idéző eseményre kerül sor a hétvégén Marosvásárhelyen: az E.O.F European Oldtimer Festival szervezésében a második alkalommal vehetnek részt az érdeklődők az Oldtimer PickNicken, amely – mint azt a címe is sejteti – nem más, mint egy veterán autós, veterán motoros piknik és egész napos rendezvény, amelynek részét képezik majd a különböző versenyek és egy kis kirándulás is.

„Kedves piknikező! Gyere el 2020. június 7-én, vasárnap Marosvásárhelyre, vegyél részt a mi kis időutazásunkon, és éld át a '60-as, '70-es évek hangulatát. Gyere régi autóval, motorral vagy bringával. Hozz magaddal pötytyös plédet, fonott kosarat és egyéb piknikcuccot” – írják eseményükről a szervezők.

A marosvásárhelyi Maros-parton zajló rendezvény programja a következő: 11:00 óra – találkozás, regisztráció, érkezés – járművel való behajtás csak regisztrált vendégeknek! A részvételi díj 5 lej egy autóra. 11:30 óra – start. 11:30 – 14:00 óra – egyéni programok, piknikezés, beszélgetés, zenehallgatás. 14:00 óra – ügyességi vers-

nyek. 16:30 – 18:00 óra – beszélgetés, piknikezés, zenehallgatás. 18:00 óra – ügyességi verseny eredményhirdetése és tombolahúzás. 19:00 óra – városi felvonulás, ezt követi egy kis körút Nyárádszeredáig, át a Bekecsen, egy-órás pihenő a Gerendás Étterem parkolójában, Kibédén. Innen hazautazás. 21:00 óra – az esemény vége.

A rendezvényre a belépés 5 lejbe kerül autónként, a kiállított járművek részére előzetes vagy helyszíni regisztráció szükséges.

A rendezvény célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a veterán járművek kedvelőit. A részt vevő járművek között tombolán kisorsolnak egy kosarat, aki pedig megnyeri, annak a nyerevénye egy minden jóval teli piknikkosár lesz. „Ha úgy gondolod, hogy te is szívesen tennél valamit az ajándékkosarakba, akkor szívesen fogadunk minden felajánlást (tárgyi vagy egyéb)” – írják továbbá a szervezők.

Azon résztvevőkkel, akik már szombaton szeretnének menni, a szervezők tudatják, hogy a helyszínen lehet sátorozni is, vagy az autóban aludni. Ugyanakkor ezt a kivánságot kérik előre jelezni az E.O.F European Oldtimer Festival Facebook-oldalán. (Knb.)

Trianon 100

Apponyi beszédét feldolgozó történelmi dráma a Duna Televízióban

A beszéd – Apponyi a magyar ügy védelmében címmel látható történelmi dráma a trianoni békediktátum 100. évfordulója alkalmából június 4-én 21.15 órakor a Duna Televízióban – hangzott el az M1 aktuális csatorna keddi adásában.

Medveczky Balázs, a Duna TV csatornaigazgatója a műsorban elmondta: a filmet a keszthelyi Festetics-kastélyban forgatták Rátóti Zoltán mint Apponyi Albert főszereplésével, Georges Clemenceau-t Dánielfy Zsolt alakítja. A filmben sok szereplővel, gyönyörű környezetben és fantasztikus díszletek között idézik meg a kort, a beszédet Máthé Áron történész szakértő magyarázataival megsza-

lítja dolgozzák fel. A film forgatókönyvét Csillag Mano, Kálomista László és Máthé Áron írta – tette hozzá. A történelmi dráma azt a beszédet dolgozza fel, amelyet Apponyi gróf a magyar küldöttség vezetőjeként Magyarországot képviselve 1920. január 16-án, a trianoni béketervezet végleges lezárása után mondott el. Medveczky Balázs kiemelte: Apponyi csak arra kapott lehetőséget, hogy egy beszédet mondjon, ebben kellett összefoglalnia mindent, s ezt dolgozták fel filmes eszközökkel. Mint mondta, Apponyi valószínűleg tisztában volt azzal, hogy Magyarország sorsa nem 1920-ban Trianonban dőlt el, hanem jóval korábban, háttértárgyalásokon, politikai alkukon. (MTI)

RENDEZVÉNYEK

Online beszélgetés Trianonról

Június 3-án, szerdán 16 órától online beszélgetés lesz a trianoni békeszerződés aláírásának századik évfordulója kapcsán. Előadó Ablonczy Balázs történész, az MTA BTK Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa, akinek fő kutatási területe Magyarország története a 20. században. A Lendület Trianon 100 Kutatócsoport tagjának frissen megjelent, témába vágó kötete címe: Ismeretlen Trianon. Az összeomlás és a békeszerződés története, 1918–1921. A könyvről és az eseményről a szerző, illetve a virtuális rendezvény házigazdája, Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke és Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere beszélget. Moderátor Csinta Samu újságíró. Az online beszélgetés Tamás Sándor Facebook-oldalán (www.facebook.com/tamassandor1966) követhető.

Együtt a fenntartható fejlődésért – videókonferencia

A fenntartható fejlődési célkitűzések megvalósításának szükségessége és fontossága a romániai gyermekek jövője szempontjából, különös tekintettel a COVID-19-világjárvány által felvetett kihívásokra lesz a témája az Együtt a fenntartható fejlődésért – mi vagyunk a következő generáció című videókonferenciának, amelyet a Fenntartható Fejlődés Főosztály szervez, partnerségben az UNICEF romániai szervezettel. A rendezvény június 3-án, szerdán 11 órától lesz Borbély László államtanácsos, Monica Anisie oktatási miniszter és az UNICEF romániai képviselője, Pieter BULT részvételével. „A világjárvány okozta nehéz időszak rámutatott, mennyire fontos a körülöttünk lévők gondozása. A gazdasági újjáépítésnek figyelembe kell vennie a következő generáció igényeit, ha tiszta környezetet és igazságos társadalmat akarunk hagyni gyermekeinkre és unokáinkra” – nyilatkozta Borbély László az esemény kapcsán.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroksa, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Vitát szült a vendégek elérhetőségének naplózása

Hétfőn megnyitottak a szabadtéri vendéglátóhelyek, de sokan adatvédelmi szempontból aggályosnak tartják és engedetlenséggel tiltakoznak az ellen, hogy a vendégek elérhetőségének naplózására kötelezték a kerthelyiségek üzemeltetőit.

Június elsejétől a hatóságok tovább enyhítették a koronavírus-járvány miatt korábban elrendelt kijárási és gyülekezési korlátozásokat, egyebek mellett engedélyezték a vendéglátóhelyek szabadban kialakított fogyasztótereinek megnyitását a vendégforgalom előtt. A fertőzésveszély csökkentése érdekében az egészségügyi, gazdasági és környezetvédelmi miniszter közös rendeletben szabályozta a vendéglátóhelyek által betartandó távolságtartási, higiéniai és munkaszervezési feltételeket. A miniszteri rendelet szerint legalább kétméteres távolságot kell például biztosítani két szomszédos asztal legközelebbi ülőhelyei között, egy asztalhoz pedig legfeljebb négy vendéget ültethetnek egymástól legalább másfél méterre. Ennél közelebb csak az egy háztartásban élő családtagok lehetnek egymáshoz.

A roppant részletes rendelet – amely még arra is kitér, hogy tilos a sőtartókat egyik asztalról a másikra áthelyezni – a köz-

egészségügyi hatóságok munkáját megkönnyítendő azt is előírja, hogy a vendéglátók nyilvántartást vezessenek az asztalt foglaló vendégek nevével és telefonszámával. Az adatokat járványügyi okokból kell rögzíteni arra az esetre, ha az alkalmazottak vagy a vendégek közül valakiről később megbizonyosodik, hogy koronavírussal fertőzött.

A média szerint a vendégek alig tíz-húsz százaléka hajlandó megadni a kért adatokat, de a vendéglátók is kínosnak tartják a helyzetet. Az engedetlenségi hullám miatt megszólaltatott jogászok egybehangzóan törvénytelennek minősítették a miniszteri rendelet vonatkozó előírását, mivel a szabályozás nem garantálja az adatvédelmi szabályok betartását. A vendéglátók felesleges zaklatásnak is tartják a vendégek adatainak naplózását, tekintettel arra, hogy nem áll módjukban ellenőrizni azok hitelességét, mint ahogy azt sem, hogy valóban családtagok-e azok, akik egy asztalhoz akarnak ülni.

Romániában a húszszázalékos közelíti az ismert koronavírus-fertőzések száma, az aktív eseteké pedig az április 29-én regisztrált 7700-as csúcstól az eltelt több mint egy hónapban kisebb-nagyobb döccenőkkel mostanra 4700-ra csökkent. (MTI)

Emlékérmét bocsátott ki Harsányi János közgazdász születésének centenáriuma az MNB

Tízezer forint névértékű ezüst és kétezer forint névértékű színesfém emlékérmet bocsátott ki a Magyar Nemzeti Bank (MNB) Harsányi János magyar származású közgazdasági Nobel-emlékdíjas tudós születésének 100. évfordulóján, május 29-én, pénteken.

Az éremkibocsátás főhajtás a játékelmélet neves kutatója előtt, aki 1994-ben két másik tudóssal (John Forbes Nash és Reinhard Selten) megosztva közgazdasági Nobel-emlékdíjat kapott a nemkooperatív játékok elméletében az egyensúlyelemzés terén végzett úttörő munkásságáért. Az emlékérmet Pelcz Balázs szobrászművész tervezte – közölte az MNB kommunikációs igazgatósága az MTI-vel.

Mint a közleményben kiemelik, a játékelmélet terén az első közgazdasági Nobel-emlékdíj Harsányi, Nash és Selten nevéhez köthető. Harsányi János játékelméleti eredményei a közgazdaságtan egészére, és azon keresztül a mindennapi életre is hatással vannak mind a mai napig. A fegyvertellenőrzési és leszerelési tárgyalásoktól kezdve a frekvenciaaukciókig láthatjuk és tapasztalhatjuk hatását. Az ezüst és a színesfém változat azonos éremképpel jelenik meg, csak értékjelzésükben térnek el. Az előoldal központi motívuma egy háromszög alakú végtelen lépcsősor ábrázolása, amely egy hierarchikus struktúrát reprezentál. Ez szimbolikusan mutatja be Harsányi Nobel-emlékdíjat érdemlő eredményét, miszerint végtelen regressziót váltott ki egy jóval egyszerűbb fogalommal (amelyet egy létra testesít meg).

Az emlékérme kötelező elemei is az előoldalon találhatóak: szélén, felső köriratban a Magyarország felirat, lent a 10.000 értékjelzés és a forint felirat. Bal oldalon, a korlát ábrázolása alatt a biztonsági elemet is tartalmazó BP. verdejel, jobb oldalon, a létra szárai között függőlegesen a 2020 verési

évszám olvasható. A tematikai oldal a közgazdasági Nobel-emlékdíjas kutatót mutatja be, központi motívuma Harsányi János portréja, a tudós születési és halálának évét megjelenítő 1920-2000 évszámokkal.

Mindkét emlékérme átmérője 38,61 milliméter, szélük recézett. A tízezer forintos címletű emlékérme 925 ezrelék finomságú ezüsből készült, súlya 31,46 gramm. A kétezer forintos címletű színesfém változat réz (75 százalék) és nikkelt (25 százalék) ötvözetből készült, súlya 30,8 gramm. Az ezüst emlékérme tükörfényes (proof) kivitelben, a színesfém változatból selyemfényes (BU) kivitelben ötezer-ötezer darab készíthető. (MTI)

Provokatívként értékelte az orosz vezérkar a Barents-tengeri NATO-flottagyakorlatot

Provokatív lépésként értékelte az orosz vezérkar azt a Barents-tengeren május elején megrendezett amerikai-brit flottagyakorlatot, amelynek résztvevői oroszországi célpontok megsemmisítését és orosz ballisztikus rakéták elfogását gyakorolták – közölte hétfőn Szergej Rudszkov vezérezredes, az orosz vezérkar operatív főcsoportfőnökségének parancsnoka újságírókkal Moszkvában.

Rudszkov felhívta a figyelmet arra, hogy a NATO tevékenysége felélénkült az északi-sarki övezetben. Nehezményezte azt a flottagyakorlatot, amelyet a NATO közvetlenül a náciizmus fölött aratott győzelem 75. évfordulóját megelőzően és a hidegháború vége óta első alkalommal rendezett meg a Barents-tengeren.

„Az ilyen lépéseket provokatívnak értékeljük, függetlenül attól, hogy az amerikai fél minimális idővel előre jelezte a hajók behatolását a Barents-tengerre” – mondta.

Rudszkov emlékeztetett arra, hogy a flottakötélben irányítható rakétákkal felszerelt, a rakétavédelmi rendszer részét képező három amerikai romboló, egy ugyancsak amerikai szállítóhajó, valamint egy brit fregatt vett részt. A tábornok szerint az orosz Északi Flotta idejében észlelte a manővert, követte a NATO-hajókat, „elejét vette az incidensnek” és kifejezte Oroszország eltiltottságát érdekeinek megvédése mellett az Északi-sarkvidék térségében.

A vezérezredes megerősítette, hogy Oroszország folytatja

a „feszültségcsökkentő kurzust” Európában, és 2020-ban nem tart nagyobb hadgyakorlatot a NATO-tagállamok határainak közelében. Hozzátette, hogy Moszkva paritásos alapon kész tovább módosítani a tervezett gyakorlatok térségét.

Rudszkov szerint ezzel szemben az északatlanti szövetség jelentősen növelte katonai aktivitását az orosz határok közelében, párhuzamosan azzal, hogy az Egyesült Államok jelezte a Nyitott égbolt megállapodásból való kilépésének szándékát és felmondta a szárazföldi állomásoztatású közepes és rövidebb hatótávolságú nukleáris eszközök felszámolásáról szóló INF-szerződést. A tábornok oroszellenesnek minősítette a csak a világvármány miatt elmaradt, nagyszabású Defender Europe 2020 hadgyakorlatot. Álláspontja szerint a gyakorlat előkészítésekor kísérlet történt a bécsi konvenció megkerülésére a nagyszabású manőver felaprózása és semleges országok bevonása révén.

Kifogásolta, hogy amerikai B-1B hadászati bombázók repültek el Kamcsatka és Kalinyingrád közelében, valamint az amerikai rakétavédelmi rendszer lengyelországi és romániai infrastruktúrájának bővítését.

Az amerikai 6. flotta május 4-én közölte, május 1-jén értesítette az orosz védelmi tárcát, hogy egy amerikai-brit kötelék szándékozik behajózni a Barents-tengerre. Oroszország és a NATO-tag Norvégia a Krím félsziget 2014-es, Moszkva általi elcsatolását követően növelte haditengerészeti jelenlétét a térségben. A május elején megtartott flottagyakorlaton norvég hadihajó nem vett részt. (MTI)

Ország – világ

Fenntartható nyugdíjmelés a kormány célja

Az a célkitűzésük, hogy „a gazdaság teljesítőképességének arányában” emeljék a nyugdíjakat – nyilatkozta hétfő este a Digi 24 televízió műsorában Ludovic Orban miniszterelnök, aki hozzátette: a 40 százalékos emelés a Szociáldemokrata Párt (PSD) által jó előre felállított csapda. Azt mondta: egyelőre nem tudja megmondani, mennyi nyugdíjmelést bír el a gazdaság. A kormányfő „főlöleslegesnek” nevezte a nyugdíjmelést, ha azt utólag nem lehet finanszírozni. Arról biztosította az időseket, hogy a nyugdíjak a „valós gazdasági eredmények alapján” fognak nőni, és megpróbálják ezt úgy megoldani, hogy az „az életszínvonal emelkedéséhez vezessen”. A kormányfő számítása szerint a nyugdíjak 2021-ben 52 milliárd, 2022-ben 83-84 milliárd lej pluszkiadást eredményeznek, amelyet az állami költségvetésből kell finanszírozni. (Agerpres)

Csökkent a három hónapos bankközi hitelkamatláb

Tizenegy bázisponttal évi 2,40%-ról 2,29%-ra csökkent kedden a lej alapú hitelek törlesztőrészletét befolyásoló három hónapos bankközi hitelkamatláb (ROBOR) – közölte a Román Nemzeti Bank (BNR). Az elmúlt év elején évi 2,99%-on állt a ROBOR, az idei év elejére pedig 3,19%-ra nőtt. 2019. június 3-án évi 3,24%-os hitelkamatlábát jegyezték. A jelzáloghitelek esetében alkalmazott hat hónapos bankközi hitelkamatláb a pénteken jegyzett évi 2,49%-ról 2,39%-ra csökkent, a 12 hónapos ROBOR pedig évi 2,57%-ról 2,46%-ra mérséklődött. (Agerpres)

Koronavírus-vakcinát tesztel az orosz hadsereg

Ötven önkéntes katona, köztük öt nő bevonásával a Covid-19 elleni vakcina klinikai tesztelését kezdi meg az orosz hadsereg – közölte kedden a védelmi minisztérium. Az oltóanyag kidolgozásában a tárca 48. központi kutatóintézetének szakemberei vettek részt. Szerdán a hivatalos tájékoztatás szerint megkezdődik az önkéntesek első csoportjának kivizsgálása és a kísérletre való felkészítése. Május 22-én vált ismertté, hogy a Nyikolaj Gamaleja Nemzeti Járványügyi és Mikrobiológiai Kutatóintézet (NICEM) munkatársai elsőként és nem hivatalosan önmagukon próbálták ki az ott kifejlesztett vektorvakcinát. A központ igazgatója, Alekszandr Gincburg akadémikus sikeresnek nevezte a kísérletet, az oltások nem jártak káros mellékhatással. (MTI)

Kibővített G7-csúcs jöhet

Donald Trump amerikai elnök tájékoztatta orosz hivatali partnerét, Vlagyimir Putyin elnököt arról az elképzeléséről, hogy Oroszország, Ausztrália, India és Dél-Korea vezetőit is meghívhatja a G7-csoport csúcstalálkozójára – közölte hétfőn a Kreml sajtóosztálya. A két vezető telefonbeszélgetésén Putyin megköszönte Trumpnak az Egyesült Államoktól kapott lélegeztetőgépeket. Az elnökök a moszkvai közlés szerint áttekintették a koronavírus-járvány elleni intézkedéseket a két országban. (MTI)

Fejetlen véletlenek

(Folytatás az 1. oldalról)

lezajlott a közéletben. Történelmi évfordulók margójára aktuálpolitikai cirkuszokat gerjeszteni olyan politikusoknak az egyik kedvenc fogása, akiknél nincs egyéb a tarsolyban áporodott levegőnél. Ezt kiválóan lehet leplezni a másikra mutogatással és az uszítással, mert aki az ilyenre vevő, az az ilyen csalik majszolása közben sem azzal foglalkozik majd, hogy az uszítató fehér galléros vajon miért is nem azzal törődik, amiért voltaképpen fizetést kap, vagyis a hatáskörébe tartozó hivatal, szakterület irányításával. A gond ott van, hogy az ilyen műbalhékkal jóllaktathatók még elegenden vannak ahhoz, hogy az időnkénti jól tartásuk kamatosan jövedelmezzen a szavazatszámolás napokon. Izzadságosan meg is harcol a voksaikért a teljes pártpaletta parlamenten belül s kívül, meg igyekeznek is sötétben tartani őket, amíg csak lehet. Mert csak addig megvezethetők, amíg rá nem ébrednek, hogy ugyanúgy bánnak velük az uraik, mint a kis államokkal a nagyhatalmak a most évfordulós béke-rendszer kidolgozásakor. A nagyoknak nincsenek barátai, csak érdekeik, és ennek megfelelően tologatják vagy éppen feláldozzák a kicsiket, élő figurákként, a hatalmi saktáblán.

Veszélyességi pótlék a szociális szférában dolgozóknak

(Folytatás az 1. oldalról)

– A szociális szolgáltatásokat nyújtó központok alkalmazottai, bár nem az első vonalban dolgoznak, ezzel egyenrangú munkát végeznek, ugyanakkor hetekig a munkahelyükön, a családjuktól távol, elkülönítésben voltak, a húsvéti ünnepek alatt is. Munkájukkal és önfeláldozásukkal az ezekben a központokban élő időseinket védik, vigyáznak és odafigyelnek rájuk, amire nekik most különösen nagy szükségük volt. Fontos tudni, hogy mind az állami, mind a magán szociális központokban dolgozó személyzetnek jár a pótlék, az intézményvezető hatáskörébe tartozik, hogy megállapítsa, kik jogosultak rá, hiszen fontos, hogy azok kapják meg, akik ténylegesen veszélynek voltak kitéve, és mindvégig ott voltak a frontvonalban. Ugyanakkor a módosításom értelmében nemcsak a bentlakó otthonokban dolgozók jogosultak a veszélyességi pótlékre, hanem mindazok, akik szociális ellátással foglalkoznak, tehát az otthoni idősgondozással foglalkozók, például a Gyulafehérvári Caritas vagy a Diakónia azon munkatársai, akik a fertőzésveszély ellenére a szükségállapot idején is lelkiismeretesen tették a dolgukat, ellátták a rászoruló időseket, betegeket. Nagyon fontos, hogy legalább ennyivel megköszönjük kitartó, áldozatos munkájukat – fogalmazott Csép Andrea. Veszélyességi pótléket kapnak továbbá a családorvosok, ezek asszisztensei, a laboratóriumok, orvosi képzőközpontok, járóbeteg-szakrendelők, közösségi gyógyszertárak, fogászati rendelő, valamint azon egészségügyi szolgáltatóegységek személyzete, amelyek szerződéses viszonyban

Fotó: Nagy Tibor (archív)

állnak az egészségbiztosító pénztárral, a szükségállapot idején is folytatták tevékenységüket, és szerepelt a nyilvántartásukban vagy kezeltek olyan pácienset, aki fertőzésveszélyes vagy koronavírus-fertőzött volt, illetve ha az alkalmazottak megfertőződtek munkavégzés közben. Jogosultak ugyanakkor a pótlékre azok az iskolaorvosok és egészségügyi asszisztensek is, akik karanténban levő személyek ellátásában segítettek.

Csép Andrea megjegyezte, két nappal azután, hogy a bizottságban elfogadták az általa kezdeményezett módosítást, a múlt héten a kormány hozott egy sürgősségi kormányrendeletet, amelynek értelmében kizárólag azoknak az alkalmazottaknak, akiknek a járványhelyzet miatt, a 8-as számú katonai rendelet értelmében, be kellett költözniük a szociális otthonokba, 1150 lej értékű juttatást biztosítanak. Ez a sürgősségi kormányrendelet csütörtökön,

május 28-án reggel megjelent a Hivatalos Közlönyben, tehát életbe lépett, az érintettek megkapják a nekik járó összeget.

Mint mondta, az államelnöknek hűz nap áll a rendelkezésére, hogy kihirdesse a törvényt az általa kezdeményezett módosításokkal, és bízik abban, hogy különféle kifogásokra hivatkozva nem tesz keresztbe neki, hogy mindazok, akik a szociális szférában elismerésre méltó módon helytálltak az eddig nem tapasztalt, nehéz helyzetben, megkapják a megérdemelt pótléket. Amennyiben az államfő kihirdeti a törvényt, és az életbe lép, az otthonokba, szociális központokba beköltöző személyzet valószínűleg az 1150 lejen felül a két összeg közötti különbözetet kapja. A képviselő ugyanakkor hangsúlyozta, amennyiben az államelnök visszaküldi a törvényt, mindent meg fognak tenni, hogy érvénybe lépjen, törvényhozó testületként megvan a politikai, jogi eszközeik hozzá.

Erről jut eszembe

Marad a láz? Egyáltalán, mérjük ezután is a lázunkat? Lazítottak valamelyest a gyepeln, de továbbra is sok kérdés fogalmazódik meg az emberekben. Már akikben, mert vannak olyanok, akik ezelőtt sem tartották be az előírásokat, ezután meg pláne rá se rántanak a járványügyi szabályokra. Hosszú volt az eltelt három hónap, mindenki szeretné visszakapni a régi életét, életmódját, miközben a veszély csökkenni látszik ugyan, de nem múlt el. Ezt jó volna bevésni magunkba, noha a részleges nyitás önkéntelenül is újabb meg újabb engedményekre, szabályszegésekre buzdítana valahol ott legbelül. A tiltások, megkötések közül talán az egyik legnehezebben elviselhető rendszabály a kötelező távolságtartás. Miközben köztudomású, hogy az emberi közelség, melegség, a béke, a barátság, az egymás iránti bizalom megannyi jele a jó közérzet egyik legfőbb biztosítéka. Társas lények vagyunk, ennek jegyében szeretnénk élni. Ha most, a karanténos időszak vége felé találgatunk rég nem látott barátunkkal, persze hogy kezet szeretnénk fogni, összeölelkezve egymás hátát veregetnénk, a hölgyekkel pusztit is váltanánk, de nem szabad, nem táncos. Másfél, két méter távolság! Vannak, akik erre alapozva különös ötletekkel rukkolnak elő, hátha ez is hoz valamit a házhoz. Az interneten láthattuk, készülnek már a távolságtartó, nagyon hosszú orrú cipők és más furá divatholmik. Nem hinném, hogy tartósabban forradalmasítanak a viseletet. A távolságtartó kalapok, fejfedők talán nagyobb eséllyel szállnak versenybe, főleg ott, ahol a teraszos vendéglátóhelyek kínálják fel ezeket. De mi lesz a tengerparton, a strandokon, ahol továbbra is a már-már csak jelképes bikini az úr?

A nudistatelepekre gondolni sem merek. Szóval nincs könnyű dolguk a szabályok kiötlőinek. Ők ebből nem csinálnak különösebb problémát. Tapasztalhattuk, ha úgy adódik, maguk is gond nélkül megszegik az előírásokat. Legfennebb kifizetik a bírságot, van miből. Némely társadalmi rétegeknek annyira nincs miből, hogy szintén nem problémáznak, ha ilyen kihágások okán megbüntetik őket. Nem fizetnek, és kész! Napi téma volt különben, hogy az arra illetékes intézmények el is törlik a hatóságok által kirótt, hatalmas összegre felduzzadt számtalan pénz bírságot. Lehet, hogy ez lesz belőle. Lehet, hogy nem. Gyakran ütköznek egymással a különböző intézkedések, rendeletek. Folyton ellentmondanak egymásnak és gyakran önmaguknak is a politikusok. Talán csak a magyarellenességben egységesek a pártok. De ezt most hagyjuk. Ne öntsék én is olajat a tűzre a trianoni centenáriumi idején. Örüljünk inkább az újabb nyitások lehetőségének, amelyek a koronavírusos fertőzések számának csökkenésével mind több téren tapasztalhatók. Rendre immár a nemzeti labdarúgó bajnokságok is újraindulnak. A német, a magyar foci újra sínen is van. Persze más-más a szerelvény meg minden egyéb. A romániai első liga is készülődik. Egyelőre zárt kapus meccsre lehet számítani. A tévéközvetítések bizonyítják, még a legmagasabb szintű játékosok is verszegény a szurkolók fergeteges buzdítása nélkül. Sokat itt nem remélhetünk. És mennyire suta a mostani góllöröm! Mintha kimérten visszafogott diplomatakat látnánk érzelmi csúcsállapotban a zöld gyepen. Mondjuk, éppen Trianonban. Van még javítanivaló ezen a világon. (N.M.K.)

A megye középiskoláinak kínálata

Felvételi útmutató

Megjelent a nyolcadik osztályok végzőseinek készült felvételi útmutató füzet, amelyet a megyei tanfelügyelőség a napokban valamennyi iskolába eljuttat, hogy a diákok és szüleik is tanulmányozhassák.

A tájékoztató füzet a folyton változó rendelkezések miatt az utolsó percben jut el az érintettekhez, amikor már az úgynevezett „vokacionális” osztályokba jelentkezőknek fel kell iratkozni a különböző alkalmassági vizsgákra, mint az idegnyelv-ismeret, bibliaismeret, zenei, képzőművészeti, színjátszó képességek, hozzáértés a rajz, testnevelés és a zene terén.

A legpontosabban a választott iskolánál tájékoztatnak, valamint a megyei tanfelügyelőség honlapján olvasható, hogy megtartják-e és milyen módon a szóban forgó vizsgákat, vagy elismerik az általános iskolában elért eredményt ezekből a tantárgyakból. A cikluszáró vizsga június 15-én kezdődik román nyelv és irodalomból, 17-én lesz a matematika-, 18-án az anyanyelvi vizsga, az eredményeket június 22-én hozzák nyilvánosságra.

Megyénkben 5.293 nyolcadikos diákot tartanak számon, akiknek általában a háromnegyede jelentkezik a képességvizsgára. A magyar tagozatok végzősei 43 magyar tannyelvű kilencedik osztályba jelentkezhetnek, továbbá szakiskolai osztályokba, amelyeket a jelentkezők számának megfelelően alakítanak.

A középiskolai osztályok száma nagyjából megfelel a korábbi évekből ismertnek, újdonságot jelent, hogy a Constantin Brâncuși Technológiai Liceumban egy rajzolótechnikus (építészeti és szerelési

rajzok elkészítésére) szakos osztály indul magyar nyelven.

A Bolyai Farkas Liceumban hét osztály indul, két matematika-informatika (egyik intenzív angolnyelv-oktatással, a másik intenzív informatikaoktatással), három természettudomány (egy intenzív angol és egy intenzív angol-németnyelv-oktatással) és két társadalomtudomány szakos (egy intenzív német-olasz és egy intenzív angol).

A Szász Adalbert Sportliceumban két sportszakos, a Művészeti Liceumban egy összevont zene és színészmesterség, valamint egy képzőművészet és műépítészet szakos osztály indul. A Református Kollégiumban egy társadalomtudomány (intenzív angol) és egy református vallás, a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Liceumban egy természettudomány, egy társadalomtudomány (mindkettő intenzív angol-németnyelv-oktatással) és egy katolikus vallás szakos osztályba várják a jelentkezőket.

A Mihai Eminescu pedagógiai középiskolában egy tanító-óvodapedagógus, egy csecsemőgondozó-nevelő és egy társadalomtudományok (intenzív német) szakos osztályt indítanak magyar nyelven.

Az Elektromaros Technológiai Liceum négy osztályt indít, két automatizálás szakos, illetve egy kereskedelmi és egy turisztikai szakos osztályt. Ugyancsak kereskedelem szakos osztály indul magyar nyelven az Avram Iancu szakközépiskolában.

A többi marosvásárhelyi szakközépiskola kínálata: a Gh. Șincai Technológiai Liceumban egy számítógép-támogatott (CAD) – tervező és egy rendezvényszervező szakos osztály, a Traian Vuia szak-

középiskolában egy autóvillanyszerelő és egy fodrász szakos osztály, a Ion Vlasiu szakközépiskolában egy összevont környezetvédelem – belső berendezés, bútortervező szakos osztályt indítanak.

A vidéki iskolák ajánlata is hasonló a korábbi években megszokotthoz. A szovátai Domokos Kázmér Technológiai Liceumban egy matematika-fizika és egy természettudomány (mindkettő intenzív angol) osztályba várják a jelentkezőket. Egy összevont osztályban turisztikai technikai és kereskedelmi technikai képzést biztosítanak.

A segesvári Mircea Eliade középiskolában egy humán (intenzív angol-német) szakos, valamint egy összevont matematika-informatika (intenzív informatika) – természettudományok szakos osztályba lehet jelentkezni.

A két szászrégeni középiskola kínálata a következő: a Lucian Blaga Technológiai Liceumban egy összevont filológia-társadalomtudományok, a Petru Maior szakközépiskolában egy összevont matematika-informatika – természettudományok osztályt terveztek.

A dicsőszentmártoni Andrei Bărbănuș Elméleti Liceumban egy összevont természettudományok-filológia osztályt indítanak.

Az erdőszentgyörgyi Szent György Technológiai Liceumban egy humán osztályt terveztek.

A nyárádszeredai Bocskai István Elméleti Liceumban egy természettudományok (intenzív angol) és egy humán (intenzív német) szakos osztályt indítanak.

A képességvizsgák megszervezéséről és a további tudnivalókról csütörtöki lap-számunkban olvashatnak. (bodolai)

Nem valószínű, hogy a liberalizáció után azonnal emelkedni kezd a gáz ára

Nem valószínű, hogy a lakossági gáz árának július 1-jei liberalizációja után azonnal emelkedni kezdenek a gázárak, hisz minden szolgáltatónak az lesz a legfontosabb célja, hogy ne veszítsen ügyfeleket – állapította meg egy hétfői szakkonferencián Nagy-Bege Zoltán, az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság (ANRE) alelnöke.

A szakember nem számít „látványos” áresésre sem, de abban bízik, hogy 2021-re „nagyobb intenzitású” verseny alakul ki a szolgáltatók között a lakossági gáz területén is.

Az alelnök „történelmi pillanatnak” nevezte július 1-jét a háztartási fogyasztók földgázellátása szempontjából. Ez lesz az első alkalom, hogy a háztartási fogyasztók árait az ANRE már nem szabályozza, sem a szállítók gázvásárlása, sem a végső ár szintjén. Másrésztől továbbra is szabályozottak maradnak a szállítási és elosztási hálózatok díjösszetevői.

Nagy-Bege azt mondja: a július 1-jei gázár-liberalizáció tapasztalatait felhasználják majd az elektromosenergia-ár 2021. január 1-jén esedékes liberalizációjának bevezetésékor.

Véleménye szerint a liberalizációból a fogyasztó nyer, mert olyan árak lesznek, „amilyeneket évek óta nem láttunk a román piacon, és a fogyasztónak ez a legfontosabb”.

Az alelnök kifejtette: a koronavírus-járvány csökkentette a fogyasztást, de ugyanakkor korlátozta egyes kategóriák fizetőképességét is, míg másokat felmentettek a költségszámla kiegyenlítésének kötelezettsége alól. Ennek okán a szolgáltatók bevételei visszaestek, ami csökkenti versenyképességüket a liberalizált piacon. (Agerpres)

Búcsú Kolozsvári Puskás Sándortól

Nagy Miklós Kund

Az erdélyi képzőművészet talán legidősebb mesterét helyezték örök nyugalomra június 2-án a marosvásárhelyi római katolikus temetőben. Kolozsvári Puskás Sándor 2020. június 18-án töltötte volna a 92. évét, de szellemében, kedélyében, alkotó nyugtalanságában a legfiatalabbak közé tartozott. „Kísérletező egyéniség, szüntelenül megújulni képes művész, aki részét ötleivel, sokoldalúságával hatotta meg kezdetektől fogva a művészvilágot...” – olvasható a szobrász életét, életművét felmutató Szilánkok című könyvében. Gazdag, szép, termékeny életpálya rajzolódik ki belőle, több mint hét évtizedes kitartó alkotómunka, amelynek során a köztéri szobrászatban, a kispasztikában, az ötvösművészetben, az ékszertervezésben sajátosan marandót, kétségtelen értéket hagyott az utókorra. Nem csak monográfiákból, a művészetét méltató szöve-

gekből tudható, nagyon sokan ismerték, tisztelték, számos barátja volt Erdély-szerte és távolabb is, az alkotáson túli többi nagy szenvedélye, a főzés, a horgászat és a természetjárás is folyamatosan szélesítette hívei körét.

Az újítók, az egyéni útjukat keresők, követők egyedisége jellemezte, ennek ellenére rengeteg embert tudott bevonni bükkörébe, emberismeretben is kiemelkedő volt. Szerencsésnek is mondható, hiszen ifjúkorától kezdve a magyarság olyan korszakteremtő kiválóságai tüntették ki figyelmükkel, barátságukkal, mint a festő Nagy Imre, akit valóságos mentorának tekinthetett, a történész László Gyula professzor, a zenetudós Jagamas János, a néprajzkutató Domokos Pál Péter és társai, akiktől nagyon sokat tanult. Ők segítettek abban, hogy szülőföldjét, ennek népét, az őseit, elődöket és a maiakat lényegükben, nemzedékről nemzedékre átmentett szokásaikban, hagyomá-

nyaikban ismerje meg. Mindez szobraiban, fémdomborításaiban, portréiban, ötvösműveiben is teljes szépségében visszatükröződik. Kolozsvári egyetemi éve alatt olyan tanárok pallérozták tehetségét, mint Szervátiusz Jenő, Romul Ladea, Ion Irimescu, Vetró Artúr. Úgy tanult tőlük, hogy közben a maga útját taposta, egyaránt mérítve a régi népi kútfőkből, a magyarság, székelység, a csángók tradícióiból, folyamatosan figyelve a művészetek világáramlataira. Sohasem volt tétlen, sokirányú volt az érdeklődése, de mindenhez sikerült hozzáadnia tudásának, világlátásának jellegzetességeit, sava-borsát, a főztjéhez is persze, ami az utóbbi évtizedekben szintén a közfigyelem fókuszába került, hiszen könyvet is megjelentetett róla. Hagyatékának legfontosabb része mégis az a sok-sok mű, amelyeket nem túl sok egyéni, de annál több hazai és nemzetközi kiállításon dícsért a szakma, csodálhattak meg a közönség. Nem árasztották el a dajakkal, talán azért sem, mert szabadúszó alkotóként élte az életét, ami külön megpróbáltatás, és köztéri szobraival sem volt szerencséje, több is megsemmisült közülük. Marosvásárhelyen is, ahol szeretett városa, a felvett előnévét is adó Kolozsvár után négy és fél évtizeden át dolgozott, alkotott, ténykedett. Mégis a legjelentősebbeknek kijáró közérdeklődés és megbecsülés övezte, és a továbbiakban is így fogunk emlékezni rá, felemlegetve legendás vitalitását, kiapadhatatlan életkedvét, szellemi frissességét, művészi igényességét.

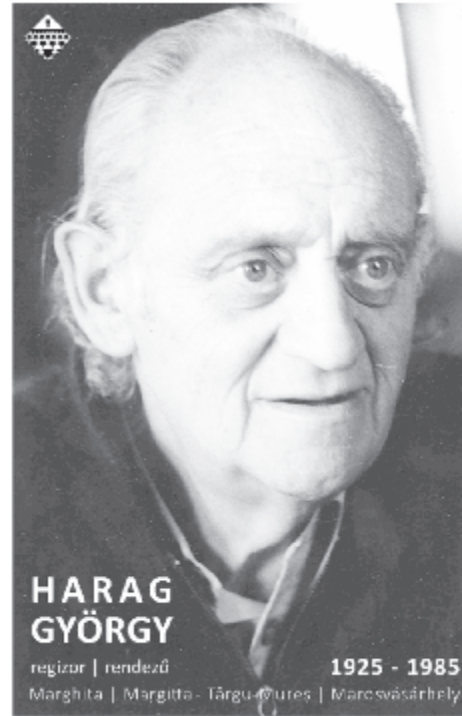
Történelmi nagyjaink, nemzeti panteonunk kimagasló személyiségeinek megörökítője, a falu karakteres arcainak, alakjainak szeizmográférzékenységgel megmintázója, a plasztikai jelképteremtő „honfoglaló” visszatért az anyaföldre. Legyen békés a pihenése! És időnként idézzük fel művészi, emberi öröksége értékeit, rokonszenves egyénisége emlékeztét!

Kolozsvári Puskás Sándor lakása udvarán. Marosvásárhely, 2018. Fotó: Nagy Miklós Kund

Harag György 95

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház kiállítása

95 éve, 1925. június 4-én született Harag György színházi rendező, az 1962 utáni marosvásárhelyi és a romániai színház egyik meghatározó egyénisége. Munkásságában szintézist teremtett a realista magyar és a retealizált román színház között, új színházi megközelítést és formát hozva létre, melyben a drámák pontos elemzését és a nagyrealizmust ötvözi a képiséggel, a metaforikus gondolkodásmóddal, az expresszív, felfokozott színészi játékkal, európai rangú előadásokat hozva létre. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház a magyar tagozaton rendezett *Szerelm* és a román tagozaton

rendezett *Cserezsnyéskert* című előadásaira fókuszáló kiállítással tiszteleg Harag György rendezői tevékenysége előtt.

Az esemény kétnyelvű megnyitója június 4-én, csütörtökön 18 órától online közvetítésben lesz követhető a Tompa Miklós (<https://www.facebook.com/tompamiklos/>) és a Liviu Rebreanu Társulat (<https://www.facebook.com/tntgm/>) Facebook-oldalán. A megnyitót követően a kiállítás péntektől vasárnapig 10 és 13 óra között lesz megtekinthető a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előcsarnokában.

A színház felhívja látogatói figyelmét, hogy a távolságtartást előíró szabályokhoz igazodva a kiállítás megtekintéséhez előzetes online regisztráció ajánlott, amelyet a nemzeti színház két társulatának hivatalos Facebook-oldalán, valamint a következő linken tehet meg minden érdeklődő: <https://forms.gle/GmzL8Wn2jyS2986t8>. A kiállításra való belépés a járványügyi előírások betartásával, maszkban, a bejáratnál érintésmentes lázmérés és kézfertőtlenítés után történhet. Mivel a színház csupán korlátozott számú személy számára biztosíthatja a belépést, előnyt élveznek azon érdeklődők, akik előzetesen online bejelentkeztek.

További információkért kövessék a színház honlapját, a két társulat Facebook-oldalát, valamint a Harag György emlékére a színház által újonnan létrehozott hivatalos Facebook-oldalt: <https://www.facebook.com/Harag-Gyorgy-101221301622395/>

Néha titokzatos szövekként fonódnak egymásba a történetek. A Csöppikéé, az ötvenes évekbeli motorversenyzőé például egy nem mindennapi házasság történetéhez vezetett el alig másfél héttel a megjelenése után. Hűségese olvasónk, M. Albert telefonon érdeklődött a régi motoros ismerősről, aki a feleségével egy időben hódolt a két keréken száguldás szenvedélyének. A 92 éves férfi szavaiból közel hét évtized szépsége sejlett fel, a szeretett asszonnyal töltött idő, amit kérésre pár nap múlva – özevességében is példásan rendben tartott otthonában – részleteiben is elém tárt.

A tágas szoba a jelenléte tett múlt birodalma. A falon, féltő gonddal varrt kézimunkái között, Magda, a feleség arcképe. A túloldalán egy másik textilmunka, egy három megjelenítése, amin a hitves tizenkét évig dolgozott. Miután a szoba minden kincse megmutatkozik, a konyhában beszélgetünk. Gyöngyszemekként simulnak itt egymáshoz az emlékké lett pillanatok.

A székelybői származású férfi 14 évesen kereskedőnasként érkezett a városba. Alig tanulta ki a szakmát, amikor elkezdődött az államosítás. A cukorgyárral szemben nyílt egy egység, oda került, majd egy év múlva Meggyesfalvára helyezték át. Összebarátkozott az ottani fiatalsággal, és az újdonsült cimborák elcsalták a konzerv- és téglagyár közös kultúrcsoportjába. A táncosporiban nem volt elég fiú, Albertnek mindenki örült. Így találkozott először Magdával. Barátságuk kezdetéről kérdezem.

– Ez egy érdekes történet – csillan fel vendéglátóm szeme, aztán meglepő pontossággal vetíti elém azt a 71 esztendővel ezelőtti novemberi délutánt, amikor az egyik barátja bement hozzá az üzletbe, és azt mondta neki: „Albi, baj van, holnaptól katonának me-

gyek”. A berukkoló éppen Magdának udvarolt, és arra kérte Albertet, hogy kísérelje el elbúcsúzni választottjától, azután pedig vigyázzon rá, amíg ő leszerel. „Jól van, de kecskére ne bízd a káposztát!” – tanácsolta az itthon maradó cimborá. Az elkövetkező hónapokban Albert gyakran találkozott a lánnyal, aki a kereskedelmi iskolába járt. Sokáig a távol lévő barát volt a közös téma, de karácsony táján már egészen másról beszélgettek.

– Akkor már csak mi voltunk. Ezért én a kapcsolatotunkat a „káposztától” számítom – jegyzi meg derűsen a férfi. Innen nagyobb lépésekkel haladunk előre az időben. Szoba kerülnek a katonaevek és a jegygyűrű, amit Abert bevonulása előtt csináltatott.

– Félreértés ne essék, akkoriban nem úgy működött egy párkapcsolat, mint most. Mi nem bújtunk össze az udvarlási időszakban – teszi hozzá, aztán a tartalékos tisztiiskoláról mesél, amit 62 fiatalból 18 végzett el sikeresen. Kiváló eredményei miatt a szolgálat két esztendeje után a katonai pályán maradhatott volna, de ő a családalapítást választotta. Karácsonykor megvolt az eljegyzés, a következő év júniusában az esküvő. Az első fiuk 1955-ben született, rá tíz évre a második. Tiszta képsorok váltják egymást: a fiatal édesanyja, amint idősebb gyermekét háromévesen motorkerékpárral viszi óvodába – az ötvenes években Albert vette meg feleségének az első motorbiciklit a városban –, tengerparti és hegyi kirándulások és azok apropója, a közös szenvedély, a méhészet.

Hatvanhét év áldása

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

– 1959-ben kapcsolódtunk be apósom mellé, és egy év múlva már ott voltunk az érmihályfalvi akácerdőben. Nekünk volt az első, vontatóeszközökkel berendezett méhészetünk. 1960-tól 1991-ig egy évben sem hiányoztunk a Duna-kanyar, Calafat erdeiből, a tengerparton, Sulina felé pedig a napraforgóra mentünk. Előfordult, hogy Ratosnyáról indultam a tengerre a méhekkal, a feleségem pedig itthonról a gyerekekkel, és a mamaiai sátoztáborban találkoztunk. Volt egy megbízható emberem, akire rábíztam a vontatót a méhekkal, így a nap nagy részében együtt lehettem a családdal. Vendéglőbe üdüléskor sem jártunk, inkább a helyiekkel folytattunk cserekereskedelmet. Egy üveg mézért egy kosár halat kaptunk – meséli a férfi, aki a tartományi néptanács, majd a Maros rajon kereskedelmi osztályán dolgozott, annak szétosztása után vendéglőfőnök-ként kereste a család kenyerét. Felesége a nyugdíjazásáig egyetlen munkahelyen, a megyei közegészségügyi intézetnél teljesített szolgálatot, először könyvtárosként, majd mint könyvelő, segédkönyvelő és főkönyvelő haladt a pálya lépcsőfokain, végül a beszerzési osztályra került.

– Mindvégig áldás volt a közös életünkön. Magda nagyszerűen nevelte a gyermekeket, neki köszönhető, hogy felnőttként nem bódorogtak a világban. A gépészmérnöki egyetem elvégzése után mindkettő itthon maradt. Hálás lehetek a Jóistennek, mert megtalálták a helyüket, minden szempontból jól vannak – mondja Albert, majd a három felnőtt unokáról és a 14 hónapos dedunokáról mesél, aki március 15-én született, ezért a Zalan nevet kapta. A karantén miatt két hónapja nem látta, a beszélgetésünk előtti szombaton mert végre felszaladni az aprósághoz egy villámlátogatásra.

Mielőtt elkészönnék, fényképek kerülnek elő. Albert szülei a gyermekkori ház előtt fekete-fehérben, katonafotók – a fiatal tiszt három bajtársával, akiket egytől egyig Fodor-nak hívtak –, gyermekek, unokák színes pillanatképei és a székelybői kultúrothon 2012-ben avatott emléktáblájával, rajta beszélgetőtársam nevével. A hatvanas évek elején egy falugyűlésen szegte nekik a kérdést, hogy miért nem tesz valamit annak érdekében, hogy a sánc martján dűledező, régi épület helyett Székelybőnek új kultúrháza legyen? Kezdetben szabadkozott, de végül bátorságot gyűjtött, és egy ív papírra elkészítette az épület alaprajzát. Attól kezdve nem engedte ki a kezéből a terv megvalósulását, alapanyagokkal segítette, és végig felügyelte az építkezést. Székelybőben napjainkban is ebben az ingatlanban ünneplik a kultúrát a helybeliek.

Lassan térünk vissza a jelenbe. Beszélgetőtársam három éve vesztette el a párját, de csak földi értelemben, a lelke ugyanis azóta is vele társalog. Arra a kérdésre, hogy mivel tölti a napjait, mosolyogva vágja rá: egyáltalán semmivel. Nagyszerű szomszédai vannak, akikre mindig számíthat, erre utal a derűs megjegyzés. Aztán kiderül, hogy otthonában mégsem telnek tétlenül az órák, például nagy szakértelemmel főz magának, mégpedig egyszerre hat ebédet, amiből négyet lefagyasztt. A másik kedvenc program egy jó barát látogatása, aki a két hónapos bezártság után éppen beszélgetésünk előtt kereste fel.

Szerkesztette: Benedek István

A Renault felszámolja munkahelyeinek 10 százalékát

Romániában sem bővítenek

Munkahelyeinek 10 százalékát felszámolja a Renault francia autógyár a következő három évre tervezett mintegy 2 milliárd eurós megtakarítási programja keretében, ez körülbelül 15 ezer állást jelent – közölték különböző francia források csütörtök este. A leépítési tervet eredetileg péntek délelőtt tette volna közzé az autógyártó, de végül már csütörtök este bemutatta azt a francia szakszervezeteknek. Az elképzelés szerint Franciaországban 4600 állás szűnik meg, de nem lesznek elbocsátások, hanem a nyugdíjba vonulók munkahelyeit számolják fel, illetve önkéntes alapon távoznak kollégák – jelezték a források a francia hírügynökségnek. A cég világszinten csökkenti a termelési kapacitását, a jelenlegi évi 4 milliárd 3,3 milliárd euró. A Renault felfüggeszti a bővítési ter-

veit Marokkóban és Romániában, csökkenti a termelést Oroszországban, Dél-Koreában és Törökországban. Franciaországban pedig, a Párizshoz közeli Flins-ben néhány éven belül, a Zoe modell gyártásának kifutásával leáll a termelés. Az üzemben dolgozó 2600 munkavállaló viszont átvészi a Choisy-le-Roi telephely tevékenységét, ahol jelenleg 260 embert alkalmaznak motorok és sebességváltók javítására. A breton Caudanban és a normandiai Dieppe-ben található üzemek átszervezése még nem tisztázott, az észak-franciaországi Douai és Maubeuge gyárait pedig várhatóan egyesítik, és az elektromos járművek kiemelt központjává teszik. Franciaországban június közepén kezdődnek az egyeztetések az átszervezésekről a szakszervezetek képviselőivel. (MTI)

Egyelőre kevesebben kértek területalapú támogatást

Eddig 746.625 gazda kért területalapú támogatást összesen 7.277.670,64 hektár területre – közölte kedden a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség (APIA).

A 2020-as mezőgazdasági évre vonatkozó támogatási kéréseket április 6-ától fogadják az APIA területi fiókjai.

A szükséges dokumentációt (személyi igazolvány másolata, a cég-

bírósági bejegyzés, bankszámlakivonat) elektronikus úton kell eljuttatni az APIA-hoz.

A támogatást az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (FEGA), az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapról (FEADR) és a hazai költségvetésből finanszírozzák.

Tavaly 846.600 gazda kért területalapú támogatást összesen 9,7 millió hektár területre. (Agerpres)

Gazdasági problémához vezethet az EU – brit megállapodás késése

Gazdasági problémát okozhat, ha nem születik megállapodás az Egyesült Királyság és az Európai Unió jövőbeni kapcsolatrendszerének feltételeiről – erről Gálik Zoltán, a Corvinus Egyetem docense beszélt az M1 aktuális csatorna hétfői műsorában. A szakértő arra mutatott rá, hogy az év elején jogilag kiléptek a britek az unióból, de az átmeneti időszakban, december 31-éig sem az EU, sem az Egyesült Királyság gazdasága nem érzi még meg a szakítást. Hozzátette: a koronavírus-válság sok ország gazdaságában komoly gondokat okoz, a briteknél két százaléktól akár tíz százalékot meghaladó mértékű visszaesés lehetséges. Gálik Zoltán szerint ha ehhez még hozzáadódik egyebek mellett a vámok bevezetése, az adminisztratív akadályok felállításai, illetve ha nem születnek

megállapodások a légügyi területen, az a mindennapi életet is megnehezítheti majd. Elmondta, az Egyesült Királyságnak lehetősége van arra, hogy ne kössön megállapodást az unióval, de ha szeretnének valamit, azért cserébe az EU elvárja bizonyos szabályok betartását. Az Egyesült Királyságnak a legfontosabb, hogy a szolgáltatási piacon és az áruforgalomban hozzáférjen az EU bizonyos kedvezményeihez. Az unió viszont elvárja, hogy a királyság a munkaügyi, környezetvédelmi, szociális szabályozások terén ne térjen el jelentősen az európai szabványoktól – hangsúlyozta Gálik Zoltán. Jelenleg az uniós exportnak csak 7 százaléka megy az Egyesült Királyságba, azonban a brit export 47 százaléka az unióba irányul – hangzott el a műsorban. (MTI)

Van akin segített a koronavírus

Beruháznak a Cseh-tanyán

Nagy bevételkieséssel számoltak a koronavírus-fertőzés okozta helyzetben, mégis sohasem hitt mennyiségű terméket tudtak eladni, és ennek nyomán újabb beruházásokba kezdenek. Az új termékeket piacra juttatják az idén, most folyik a tesztelés. Közben pedig a mezői munkákra is figyelni kell, még inkább, mint tavaly.

Gligor Róbert László

Alig szusszanhattak fel az év végi, év eleji vásárok után, máris beütötte magát a világiárvány, ami felborította a megszokott életüket. A gyümölcsleveket, lekvárokat, szörpöket, borokat készítő és forgalmazó kebelei Cseh-tanya kisvállalkozásnak is alkalmazkodnia kellett az új helyzethez. Egy kis bátorsággal és másokkal való összefogással végül szerencsésen kerültek ki a sok apró vállalkozót csődbe juttató helyzetből – összegezhettük Cseh János tulajdonossal, aki nemcsak ennek részleteit, hanem további terveiket is megosztotta a Népszívás olvasóival.

Két hónap alatt két év forgalma

Mivel márciusban kijárási tilalmat rendeltek el, a vásárlók száma megcsappant, ezért Csehnek is alkalmazkodniuk kellett, jobban oda kellett figyelniük az internetes kereskedelemre. Az otthon rekedt vásárlók igényeit kiszállítással elégítették ki, és egy kis szerencsével felfutott a forgalmuk. Kevésbé fogytak a szörpök és lekvárok, ellenben az emberek a C-vitaminban gazdag termékek iránt kezdtek érdeklődni, ezért igen megnőtt a kereslet a hidegen préselt homoktövislé iránt. Nappal termeltek, este kiszállították a rendelt termékeket – így ment ez heteken át. Annyit gyártottak az egészséges folyadékból, mint az elmúlt két évben összesen. A vállalkozásnak volt lefagyasztott nyersanyagkészlete, ám amikor ez kimerült, összefogtak egy másik homoktövis-termelővel és egy élelmiszeripari vállalkozóval, az előbbitől nyersanyagot vettek, az utóbbit pedig felvásárolta a szörp nagy részét. Így mindenki jól járt, a vásárlók folyamatosan hozzájuthattak a késztermékhez.

Új termékekkel kísérleteznek

A lekvárok terén nem lesz új-

donság idén a tanya kínálatában, de elkezdték a gyümölcs- és zöldségaszalást, és a gyümölcssteák mellett a gyógynövényekre is odafigyeltek, citromfű, menta, bodza, hárs, akác is lesz az idei kínálatban. Visszaállították a néhány éve felhagyott zöldségkertek egy részét, az innen kikerülő termékeket nem eladásra, hanem feldolgozásra szánják, szárítva és delikáttá örölve juttatják piacra. Ezzel még csak kísérleteznek, a fogyasztókkal tesztelik az ízeket. Ha vásárokon is részt tudtak volna venni, ez hamarabb ment volna – állapítja meg Cseh János.

Addig is kísérleteznek a rebarbarával, amiből a lekvárnak való készlet a saját termésből megvan, de egy termelővel kialakított kapcsolat révén lesz még belőle. Jelenleg céklát, homoktöviset, fekete ribizlit, szilvát aszalnak, darálnak. Mindenből annyit próbálnak termelni és tartálkolni, hogy a következő termésig elég legyen. Csak a homoktövissel akadtak fenn, hiszen sohasem hitték volna, hogy két hónap alatt értékesíteni tudják a teljes készletet.

Elmaradtak a vásárok

A múlt év vége és a január nagyon jó időszak volt számukra, végig jelen voltak Marosvásárhely főterén a termékeikkel, így más vásárokból nem is akartak menni. Februárban Észak-Olaszországban voltak kirándulni, amint hazatértek, rögtön otthoni elkülönítésbe kerültek az akkor megjelenő koronavírus miatt, majd következett a közel három hónapos kényszerűnet. Emiatt négy budapesti és négy marosvásárhelyi vásár esett ki a naptárból, illetve nem elhanyagolható bevétel a konyháról, és a kilátások szerint idén nem is számíthatnak külföldi vásárookra, esetleg a kömyéken később adódó lehetőségek jöhetnek számításba. Elmaradtak a külföldi termékversenyek is, idén csupán egy vajdasági versenyen vehettek részt Cseh János, borbíróként. Ezért most a termelésre összpontosítanak, mindentől annyit próbálnak előállítani, hogy egy esetleges második járványhullámra is elég legyen.

Beruházásokban gondolkodnak

A változó kereslethez alkalmazkodva egy második, nagyobb kapacitású aszalógépet is vásárolnának. A befektetett közel tízezer lej mellett az idei bevétele-

ket is beruházásra fordítanák. Szükség van présre, darálóra, gyalura. Sikertől az európai követelmények szintjére emelni a termelést, a „konyhát” és az esz-köztárat. A szárított zöldség- és gyümölcstermékeket már az ősszel piacra szeretnék juttatni. Ezt követően egy gépsort kell beállítani a csomagolásra, címkézésre.

Idén elkezdik egy új, nagyobb pince építését, ugyanis a borkészítéshez is új „konyha” kell, továbbá palackozni, címkézni kell a terméket, és raktárhelyiségek is szükségesek. Ezek egy részét már az idénre tervbe vették. Ugyanakkor egy hűtőházra is szükség van, hiszen a jelenlegi fagyasztási kapacitás nem elegendő. Pályázati forrás is szóba jöhet, bár még nem ismerik a feltételeket.

Közben ültetnek a zöldségesben, dolgoznak a gyümölcsöskertekben. Hamarosan beérik a bokron termő szibériai cseresznye, és a kivivel is próbálkoznak. Új málnást telepítettek, hiszen az ezüstérmes málnaborokra nagy a kereslet. Sok fogyott az áfonyából is, de a pálmát a tanya feketeribizli-bora viszi el.

Megváltozik a vásárlók gondolkodása

A kebelei kisvállalkozó úgy érzi, a világiárvány alaposan megváltoztathatja a vásárlói gondolkodásmódot. Az otthonukban ragadt és megrémült embereknek több idejük volt gondolkodni és olvasgatni, elkezdtek jobban odafigyelni a helyi termékekre, termelőkre. Rájöttek, hogy vészhelyzet esetén a munkahelyeket nyújtó nagyáruházak legfennebb bezárják ajtaikat és továbbállnak, de a helyi termelő marad. Ha pedig vásárlásaikkal ezeket támogatják, a fogyasztók asztalára friss áru kerül. Ezt nem kellene elfelejteni a járvány után sem, és nemcsak a vásárlóknak, hanem a felelős gazdaságpolitikuskoknak sem – véli Cseh János.

Egyben a termelőnek is változ(tat)nia kell. Saját kisvállalkozását úgy tudta átmenteni ezen az időszakon, hogy több online vásárlási felületre felkerült, onnan kapta a rendelések nagy részét, és eleget tudott tenni a lakásba kényeszerített vagy félelmükben otthon maradt fogyasztók kiszállítási igényeinek is.

Változnak a fogyasztói kívánalmak, jobban igénylik a helyi terméket

Fotó: Gligor Róbert László

Eldőlt, hogy mikor lesz a Forma-1-es Magyar Nagydíj a Hungaroringen

Fotó: M4

Július 19-én versenyez a Forma-1-es világbajnokság mezőnye a Hungaroringen – derült ki a sorozat kereskedelmi jogait birtokló Liberty Media keddi közleményéből, amely a koronavírus-járvány miatt csak júliusban elrajtoltó idény első nyolc versenyhétvégéjét tartalmazza.

A Nemzetközi Automobil-szövetség (FIA) által is elfogadott naptár szerint július első két hétvégéjén az osztrák Spielbergben, a Red Bull Ringen két versenyt is rendeznek, majd a csapatok Magyarországra utaznak.

A mogyoródi futam után két héttel Nagy-Britannia következik, Silverstone-ban szintén két egymást követő hétvégén versenyez a mezőny, amely aztán Spanyolországba, Belgiumba és Olaszországba látogat el szeptember elejéig.

A közleményben hangsúlyozták, az elmúlt két hónapban a Forma-1 vezetése a FIA-val, a 10 csapattal, valamint a partnerekkel és az egyes országok illetékes hatóságaival együttműködve dolgozott azon, hogy elfogadjon egy olyan módosított naptárt, amely lehetőséget teremt a versenyek biztonságos megrendezésére. Hozzáadték, a koronavírus-járvány nemzetközi jelenléte és terjedése miatt a további részletek, valamint a naptár fennmaradó részének ki-

dolgozása a következő hetekben történhet meg, és a Liberty Media reményei szerint 15-18 futamra sor kerülhet a mostani idényben, amely decemberben érhet véget.

Kiemelték, egyelőre zárt kapus eseményekre készülnek, de bíznak abban, hogy a nézők visszatérhetnek a pályákra, amint ez biztonságosnak bizonyul.

A Hungaroring Sport Zrt. elnök-vezérigazgatója, Gyulay Zsolt a hungaroring.hu-n olvasható közleményben azt mondta, végig rugalmasan álltak hozzá az egyeztetésekhez, mert a pálya készen áll, bármikor lehet rajta versenyt rendezni, és mindenképpen szerették volna megtartani a 35. Magyar Nagydíjat. A futam eredetileg augusztus 2-ai dátummal szerepelt a 2020-as naptárban.

„A zárt kapus verseny során a járványügyi előírásokat szem előtt tartjuk, folyamatosan egyeztetünk az illetékes hatóságokkal, hiszen nemcsak jó versenyt akarunk rendezni, de azt is szeretnénk, hogy a paddockban mindenki biztonságban érezhesse magát” – jelentette ki Gyulay.

„Szeretném megköszönni minden partnerünknek és az összes promóternek a támogatást és az elkötelezettséget a Forma-1 irányába” – idézte a Liberty Media közleménye az F1-et irányító Chase Carey-t.

A Forma-1 2020-as módosított versenynaptára (első 8 forduló):

- * július 3-5.: Osztrák Nagydíj, Spielberg
- * július 10-12.: Stájer Nagydíj, Spielberg
- * július 17-19.: Magyar Nagydíj, Mogyoród
- * július 31 – augusztus 2.: Brit Nagydíj, Silverstone
- * augusztus 7-9.: 70. Évforduló Nagydíja, Silverstone
- * augusztus 14-16.: Spanyol Nagydíj, Barcelona
- * augusztus 28-30.: Belga Nagydíj, Spa-Francorchamps
- * szeptember 4-6.: Olasz Nagydíj, Monza

Bernd Storck munkába állt a DAC-nál

Hivatalosan is bemutatották a DAC-nál Bernd Storckot, aki hétfőn megtartotta első edzését és sajtótájékoztatóját a dunaszerdahelyi csapat vezetőedzőjeként.

Az 57 éves szakembert – aki 2015 júliusa és 2017 októbere között a magyar válogatottat irányította – május közepén nevezték ki a felvidéki együttesnél, miután a korábbi vezetőedző, a portugál Hélder Cristovao mindössze öt tétmérkőzés után, május 31-ei határidővel távozott a csapattól.

A magyar válogatottat Eb-nyolcadöntőig vezető német tréner bemutatásakor többek között elmondta, megkönnyíti a dolgát, hogy a csapatban több olyan magyar játékos is van (Kalmár Zsolt, Németh Krisztián, Vida Máté), akivel korábban együtt dolgozott.

„Vannak, akiket nagyon jól ismerek, ők már tisztában vannak a stílusommal, tudják, mit várok el védekezésben és támadásban. Az, hogy többekkel együtt dolgoztam, megkönnyíti a dolgomat. Remélem, jó lesz a csapaton belüli kommunikáció, és bízom benne, hogy akiket nem ismerek, azok is hamar ráhangolódnak a többiekre” – nyilatkozta Storck.

A szlovák bajnokságból öt forduló

van hátra, Storck feltett célja a jelenlegi dobogós hely megtartása és a kupadöntőbe jutás, amely öt év után jöhetne össze a csapatnak.

„A stábommal megpróbáljuk mihamarabb felkészíteni a csapatot az előttünk álló feladatokra. Egyértelmű célunk, hogy a döntőbe jussunk a kupában, hiszen ez már régen sikerült a klubnak. Szeretném, hogy sikeres legyen az a kevés idő is, ami még hátravan a szezonból” – mondta.

Fotó: M4 Sport

Kivárnak a városi sportklubnál

Bálint Zsombor

Továbbra is működni fog a Marosvásárhelyi CSM, a városi sportklub, egyelőre azonban bizonytalan, hogy milyen szinten tudják támogatni az egyes szakágakat – mondta el a klub alelnöke.

Szászágspár Barnabás közölte, folyamatosan egyeztetnek, és abban bíznak, hogy a sportszervezet működtető városi tanács részéről megkapják a szükséges támogatást, egyelőre azonban nem tudják pontosan, hogy mire számíthatnak. Az idén az előző, 2018-2019-es bajnoki idényből elmaradt tartozások kiegyenlítése volt a legfőbb céljuk, ezek jelentős részét sikerült kifizetni, de

még mindig maradtak kiegyenlítetlen számlák – ismerte el a klubvezető.

Márpedig, tekintve, hogy a klub finanszírozása akadózik, és a politikai viták miatt a megszavazott összeg teljes mértékű átutalása is bizonytalan, nehéz tervezni az új idényt. Ami biztos – mondta Szászágspár –, hogy az ifjúsági csoportok tovább működnek minden sportágban, felnőttszinten pedig legalább azokat a csapatokat szeretnék elindítani az új idényben is, amelyek az előző bajnokságban működtek, itt a férfisárlabdáról, a teremlabdarúgásról, a női kézilabdáról és labdarúgásról van szó. Hogy pontosan mit tudnak ezeknek a csapatoknak biztosítani, és milyen teljesítményt várhatnak el azért cserébe, az attól függ, hogy a költségvetés-kiegészítéskor milyen támogatást tud adni a város.

Mint tudjuk, a városi önkormányzati többség és a polgármester közötti konfliktus miatt a tavaly nyáron szinte egyik napról a másikra elapadt a sportklubnak nyújtott támogatás, és a helyzet azóta sem rendeződött. Mindenki a helyhatósági választásokat várta, hogy kiderüljön: az új felállás tanács és az új polgármester miként tud majd együttműködni a sporttámogatás terén, az időközben bekövetkezett világvárvány miatt azonban a választásokat el kellett halasztani az utánra, hogy az új idény megkezdődne, ráadásul a járvány okán a város költségvetése is romokban hever.

A klub jelenleg legalább azt próbálja elérni, hogy az említett négy szakágban a minimumot, a játékvezetői és szervezési költségeket, a kiszállásokat biztosítsa, a játékosok fizetésére azonban egyelőre aligha tud pénzt fordítani – vallotta Szászágspár Barnabás, így a másodosztály szintjén sem igazán lehet teljesítményt elvárni az új idényben. Sem.

Szászágspár Barnabás alelnök szerint még mindig vannak kiegyenlítetlen számlák a 2018-2019-es bajnoki idényből.
Fotó: Nagy Tibor

Magyar Kupa: A Honvéd nyolcadszor vagy a Mezőkövesd először?

A sorozat egyik rutinos specialista és a kupadöntők újonca mérkőzik meg egymással szerdán este 9 órakor a Puskás Arénában, a Magyar Kupa (MK) fináléjában (TV: M4 Sport).

A Mezőkövesd-Zsóry FC számára már egész biztosan történelmi jelentőségű az ideai kupasorozat, a klub ezt megelőzően még sosem jutott be a Magyar Kupa fináléjába. A kövesdiek ellenfele, a Budapest Honvéd ezzel szemben rutinos kupafinalista, 19. alkalommal került be a sorozat döntőjébe (legutóbb tavaly), az eddigi 18 alkalomból hétszer hódította el a végső győztesnek járó serleget (legutóbb 2009-ben).

Érdekes, hogy mind a két vezetőedző és mind a két első számú segítő magyar válogatott labdarúgó volt játékos-pályafutása során, sőt mind a négyen megnyerték játékosként a Magyar (Népköztársasági) Kupát. A mezőkövesdi vezetőedző, Kuttor Attila négyszeres kupagyőztes, az MTK-val háromszor (1997, 1998, 2000), a Videotonnal egyszer (2006) diadalmaskodott. Segítője, Tóth Mihály – aki hajdanán Kispesztén Pisont István játékospartnere is volt – 1996-ban a Honvéddal, 2005-ben

a Sopronnal nyerte meg a trófeát. Pisont István 1989-ben a Bp. Honvéddal győzött, míg Dajka László ugyancsak a kispestiek csatáraként ünnepelt kupagyőzelmet, 1985-ben. (A teljesség kedvéért Pisont Izraelben, Tóth Norvégiában is elnyerte az országos kupát.)

Kuttor Attila és Pisont István csapattársak is voltak játékos-pályafutásuk során, 1994-ben, Verebes József kapitánysága idején, a len-

gyelek ellen a válogatottban léptek együtt pályára. Bármelyikük is örülhet ma este a kupasikernek, megszákít egy szériát: 2014 óta először nyer magyar edző csapata a sorozatban (akkor a Kondás Elemér vezette DVSC nyert), azóta 2014-ben és 2018-ban Nebojsa Vignjevic, 2015-ban, 2016-ban és 2017-ben Thomas Doll, 2019-ben pedig Marko Nikolics vezette MK-diadalra csapatát.

Fotó: MLSZ

Hat év után újra a nemzeti stadion a helyszín

Huszonnyolcadik alkalommal ad otthont a nemzeti stadion a labdarúgó Magyar Kupa döntőjének – természetesen a szerdai az első a tavaly novemberben átadott Puskás Arénában. A Népstadion felavatása után a legnagyobb magyar stadion volt az első számú helyszín, 1955 és 1979 között tizenöt Magyar Népköztársasági Kupa döntőjét rendezték ott – kettő kivételével az összeset. A nyolcvanas években a döntők felét vitték a Népstadionba (1983, 1985, 1986, 1987, 1989), majd utána csak 2000-ben játszottak ismét ott a serleget. A további dátumok: 2003, 2004, majd 2010, 2011, 2012 és végül 2014, ez utóbbi kiírásban az Újpest tizenegyesekkel nyerte meg a serleget, a Diósgyőr ellen, huszonkétezer szurkoló előtt. A Magyar Kupa-döntő hat év után tér vissza a legnagyobb magyar stadionba.

Több ezer szurkoló lesz a lelátókon

Akkora az érdeklődés a szerda esti mérkőzés iránt, hogy még a Puskás Aréna második karéjait is megnyitják a szurkolók előtt, írta Twitter-oldalán a Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ).

A május 27-i kormányrendelet lehetővé teszi, hogy a szurkolók ki-menjenek a meccsre, így a kispesti és a mezőkövesdi drukkerek is jelen lehetnek a kupadöntőn. A jegyértékesítés kedden indult el, csak online lehet belépőhöz jutni, egy személy pedig csak négy jegyet vásárolhat egyszerre. A legolcsóbb, 4. kategóriás jegyek 1500, míg a legdrágábbak 4000 forintba kerülnek.

A tavalyi döntőt, a Honvéd – Fehérvár-meccset 15 ezren nézték a Groupama Arénában, most azonban nem lehetnek majd ennyien a több mint 67 ezres Puskás Arénában, mivel a szurkolók között háromszéknyi távolságot kell tartani az egészségügyi előírások miatt, pontosította az MLSZ.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Elektronikai hulladékért tombolanyeremény

Mindennapi környezetvédelem a cél

A június 5-i környezetvédelmi világnap alkalmából az elektromos háztartási gépek újrahasznosításának fontosságát szeretné tudatosítani az országos elektronikai begyűjtőhálózat (SNC). Azok a marosvásárhelyi lakosok, akikről a Maros megyei kirendeltség csapatai júniusban elszállítják a régi, működésképtelen háztartási gépeket, elektronikai berendezéseket, a július elseji tombolahúzáson tárgynyerményekre számíthatnak.

Pálosy Piroska

Az első környezetvédelmi világnap konferenciát 48 éve, 1972. június 5-16. között Stockholmban tartották. A világszervezet közgyűlése a konferencia javaslatára még abban az évben nemzetközi környezetvédelmi világnappá nyilvánította a tanácskozás kezdőnapját, június 5-ét. Az országos begyűjtőhálózat (Sistem Național de Colectare) a RoRec Egyesülettel közösen helyi és országos népszerűsítő kampánnyal ünnepli a környezetvédelem világnapját, ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy nem csak egy évben egyszer, hanem minden egyes nap a környezetvédelem ünnepnapjává kellene váljék. A nagyenyi székhelyű begyűjtőközpont vezetőjével a közeli környezetvédelmi világnap kapcsán az elektromos és elektronikai hulladék szelektív gyűjtésének és újrahasznosításának fontosságáról, a szükségállapot felismerésével újraindított tevékenységükről beszélgettünk.

A gyakori népszerűsítés ellenére egyesek még mindig tanácstalanok, ha nagy méretű elektromos háztartási berendezéseiktől szeretnének

megszabadulni. Így a régi tévék, elromlott fagyasztók, régi számítógépek, képernyők, porszívók a személtérakó mellé kerülnek, ahonnan a kommunális hulladék közé vegyülhetnek. Pedig a szelektív gyűjtés nemcsak cél, hanem eszköz, amelynek során értékes nyersanyagokat lehet visszajuttatni a természet körforgásába. Maros megyében egyelőre a legkényelmesebb megoldás arra, hogy háztól elszállítsák az elromlott vagy lecsérélt elektromos berendezést, ha ahhoz az országos begyűjtőhálózathoz fordulnak, amelynek Nagyenyében, a 256A szám alatt van a telephelye.

Otthonából ingyen elszállítják

Amint a cég Maros megyei ügyvezetője, Alexandru Paru kifejtette, a környezetvédelmi világnap alkalmával az elektronikai hulladék begyűjtésével és újrahasznosításával foglalkozó cégcsoport népszerűsítő akciók keretében próbálja felhívni a figyelmet a környezetszennyezés következményeire, elősegíteni az együttgondolkodást és a közös cselekvést, a fenntartható fejlődés eszméjét terjeszteni. Az ehhez kapcsolódó konkrét célkitűzések között az energiatakarékoság, a helyi erőforrások minél szélesebb körű felhasználása, a megújuló természeti erőforrások hasznosítása, a szemétkés hulladékképződés csökkentése, a környezetszennyezés megelőzése szerepel, ezért felvilágosító akcióik keretében az elektronikai hulladék és az elektromos háztartási gépek újrahasznosításának fontosságát hangsú-

lyozzák. A régi, használaton kívüli elektronikai eszközök elszállítása érdekében a **0756-036-756-os** telefonszámot, vagy a **0800.444.800-as** ingyenes (akár mobilról, akár vonalas telefonról) zöldszámot hívhatják. Ugyancsak ebben a hónapban a magánlakások mellett az irodaházak, vállalatok székhelyén is megszabadulhatnak a fölöslegessé vált elektronikai eszközöktől. A kéréseket online is elküldhetik a <https://edeseu.ro/contact/> vagy a <https://www.colectea.ro/> honlapon, a begyűjtőhálózat csapatai előzetes egyeztetést követően kiszállnak, és ingyen elszállítják az elektronikai hulladékot. „Szeretnénk, ha mindennap a környezetvédelem napja lenne, ezért júniusban Marosvásárhely lakosságát is a környezet megóvásáért ösztönözzük, és abban reménykedünk, hogy az elkövetkezőekben a közösségek egyre szélesebb rétegét sikerül bevonni, ugyanakkor nem mellékes a helyi

hatóságok és vállalkozások bekapcsolódása sem, meggyőződésünk, hogy eredményeket az egyének és közösségek hozzájárulásával lehet elérni” – mondta a telep ügyvezetője.

Védőfelszerelésben érkeznek

Mint hangsúlyozta, az alkalmazottak betartják a COVID-19 járványügyi óvintézkedéseket, az előírt távolságot, védőmaszkban és kesztyűvel szállítják el a háztartási elektromos berendezéseket, a járművekben lévő fertőtlenítőszerrel pedig a kiszállítás előtt és után is használják.

A szolgáltatást igénybe vevő polgárokat ugyanakkor arra kérik, hogy az átadáskor és a tombolaszelvény kitöltésének pillanatában maguk is használjanak védőmaszkot. Azok között, akik júniusban használt elektronikai hulladékot adnak le, díjakat osztanak ki a programban részt vevő partnerek jóvoltából. A július elsején, 12 órakor zajló tombolahúzáson a Nagyenyem 256A szám alatti székhelyen három Philips vasalót, két Tristar turmixgépet, két Candy mikrohullámú sütőt és egy Philips porszívót sorolnak ki.

Az országos begyűjtőhálózat partnereivel közösen szeretnék hozzájárulni Marosvásárhely és Maros megye környezetének a megóvásához, ezért tájékoztató programokkal arra ösztönzik a lakosságot, hogy a használt elektromos háztartási berendezéseiket új, energiahatékony gépekre cseréljék. Ugyanakkor biztosítják az elektromos és elektronikai hulladék, valamint az akkumulátorok és elemek szakszerű kezelését és újrahasznosítását, illetve a természeti erőforrások racionális felhasználásának népszerűsítését. Intézményekből, vállalatoktól a leírt elektronikai eszközöket szállítják el díjmentesen, és olyan okiratokat bocsátanak ki, amelyek szükségesek a könyvelés és vagyonyilvántartás értékcsökkenési leírásához.

„A környezet megóvása mindannyiunk feladata, ezért bízunk abban,

hogy Marosvásárhely lakossága is bekapcsolódik a környezetvédelmi akcióba. Mindennap ünnepeljük a környezetvédelem napját” – mondta Alexandru Paru ügyvezető.

Integrált hulladékkezelés

Romániában a háztartási hulladék elenyésző hányadát gyűjtik szelektíven, a többi még mindig a kommunális hulladék közé kerül, a bennük található veszélyes anyagok a csapadék hatására kimosódnak vagy égetés során a levegőbe kerülnek. A Sistem National de Colectare (SNC) gyűjtőnév alatt tevékenykedő cégcsoport integrált hulladékkezelési szolgáltatást nyújt elektromos és elektronikai berendezések – hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek és mosogatógépek, bojlerok, légkondicionáló berendezések, fénymásológépek, televíziók, képernyők, személyi számítógépek, laptopok, vonalas telefonok és telefonközpontok, porszívók, mikrohullámú sütők, hajszárítók, vasalók, mobiltelefonok, elektromos szerzőszámok, neoncsövek, energiatakarékos izzók stb. – mellett használt akkumulátorok és elemek begyűjtésében és kezelésében. Maros megyében jelenleg ez az egyetlen olyan cégcsoport, amely ország-szerte foglalkozik begyűjtéssel és csoportosítással, és amely a lakásból szállítja el ingyenesen a használt elektromos háztartási gépeket és berendezéseket.

A polgármesteri hivatalokkal együttműködve bizonyos napokon gyűjtést is szerveznek. Vidéken általában pénteken és szombaton van a gyűjtés, de ha igény van rá, a hét többi napján is megszervezik, előtte természetesen meghirdetik. Sátrakat állítanak fel, ahol bárki leadhatja a használaton kívüli elektronikai vagy elektromos tárgyat, a nagyméretűeket pedig kérésre háztól elszállítják. A begyűjtött elektromos hulladékot Kolozs, Hunyad, Buzău, Arad megyei és bukaresti engedélyezett újrahasznosító telephelyekre szállítják.

Június 1-jétől érvényes rendelkezések

Szabadtéri koncertek

Az alkalmazottak és az önkéntesek maszkot, kesztyűt és arcvédő pajzsot kapnak a szervezőktől. A nézőknek legalább másfél méterre kell állniuk egymástól, nem lehetnek 500-nál többen, a koncert pedig nem lehet hosszabb 4 óránál.

A hordozható székeket, babzsákokat egymástól két méterre helyezik el. Ha lehetséges, a gyermekekkel érkező családok számára külön mosdókat biztosítanak.

Az italokat csak zárt dobozból lehet fogyasztani, ugyanúgy az étel is csak csomagolt lehet, nem lehet egyszer használatos szívószálakat használni. A művészek saját mikrofonokat kellene hogy használjanak.

Művészeti galériák és múzeumok

Az alkalmazottaknak kötelező a védőmaszk. A látogatóknak is maszkot kell viselniük, és egymástól két méterre kell állniuk. A múzeumban és kiállítóteremben legtovább két órát szabad tölteni, és

felére kell csökkenteni a látogatói kapacitást. A látogatók számára kézfertőtlenítőket és fertőtlenített lábtörlőket biztosítanak.

Könyvtárak

Korlátozzák a belépést az olvasótermekbe. A könyveket csak a gondnok veheti le a polcokról. A visszavitt könyveket 10 napos „karanténba” helyezik.

Könyvesboltok

Nyitva lehetnek a 15 ezer négyzetméternél kisebb plázákban lévő,

külső bejáratú rendelkező könyvesboltok. Könyvbemutatókat tilos szervezni.

Orvosi beavatkozásokat lehet végezni

Múlt pénteken megjelent a Hivatalos Közlönyben az egészségügyi minisztériumnak az a rendelete, amely új szabályozásokat vezet be a kórházakban. Újraindul a fekvőbeteg-ellátás, azaz ismét utalhatnak be az orvosok betegeket a kórházba.

Ugyanakkor a járóbeteg-szakellátásban is újraindulnak a rendelések, és lehetőség nyílik a szükségállapot miatt elhalasztott or-

vosi beavatkozások elvégzésére is. Fontos változás, hogy ezentúl két negatív koronavírusteszt után már nem szükséges az elkülönítés. Korábban a kigyógyult betegeknek 14 napig otthoni elkülönítésbe kellett vonulniuk, miután kijöttek a kórházból. A rendelet szerint a COVID-19-kórházakban a közegészségügyi hatóság előzetes engedélyével a nem koronavírus-fertőzötteket is lehet kezelni, de csak akkor, ha külön részletet tudnak biztosítani, hogy a páciensek ne érintkezzenek egymással. (<https://korona.rmdsz.ro/>)

Mörfi naplója (6.)

Kuszálék Péter

Korábban írtam

Milyen jó is az, ha az ember rendben tartja a dolgait – könnyedén megtalálja azt, amit keres. Mondjam úgy: már az *első* helyen (merthogy Murphy nagyapám szerint „az ember mindig az *utolsó* helyen találja meg azt, amit keres”).

Tegnap este azon spekuláltam, hogy valami olvasmányos anyagot kellene összehoznom a közelgő évfordulóra, reggelre pedig már azt is tudtam, hogy honnan szedjem elő.

Az időben közelebbi könyvemből átvett idézettel kezdem, ebből megértheti a kedves olvasó, hogy miként is készülnek az én könyveim. *A Hosszú úton* című kötetem 2013-ban jelent meg. Tizennégy fejezetből áll, épp annyi, ahány stáció van a kálvárián. Az első fejezetben felidéztem a Veress Zoltánnal való kapcsolatomat és azt, miként is született meg az a könyv, ami a Veress család kiadójánál – a stockholmi Erdélyi Könyv Egyletnél (EKE) – jelent meg, s épp tizenkilenc évvel ezelőtt volt a bemutatója Budapesten (2001. május 25.).

Veress Zoltán – és a felesége, Telegdi Magda – 1985-ben politikai menedékjogot kapott Svédországban, s mivel erdélyi magyar írástudók voltak, alapítottak egy könyvkiadót, amely évenként csupán egyetlen címet hozott ki, ez volt az *Erdély kövei* sorozat. Zoltánnal kolozsvári ifjúkorom idején barátkoztam össze, sok kellemes emléket őrzök róla.

No lássuk csak, miket írtam a 2001-es kötetem 'gyártási titkairól' – röviddel a Zoltán halála után.

(Részlet a *Hosszú úton* című kötetemből)

A kilencvenes évek derekán az *Erdély kövei* sorozat hozott össze ismét minket.

1995 szeptemberétől az Aranka György Alapítvány adminisztrátora, pecsétőre, kifutója és szakácsa voltam – végre szerkesztőségi munkatárs lehettem. Az alapítvány fő tevékenysége a *Látó* című irodalmi folyóirat támogatása és író-olvasó találkozók szervezése volt.

2000 tavaszán cseng a telefon, Veress Zoltán faxot küldene Svédországból. Talán meg sem lepődött, hogy én vettem fel a kagylót, helyénvalónak találta, hogy egy irodalmi lap környékén bukkant rám. Az a kérése: tegyük be az EKE felhívását a lapba, egy 'erdélyi regény' kiadásához keresnek kéziratot. A hirdetés le is jött, csend. Két hónap múlva felhív: hogy állok a kézirattal? – Nehogy má' én írjak erdélyi regényt, van itt egy csomó föl-kent író, mi van azokkal? – Fogjál csak neki, úgy látom, van benned annyi mondanivaló, hogy összehozd.

Eljutott hozzá az 1996-ban kiadott *Mörfi*, volt abban néhány írás, amelyek már 'vitték a dugót', ennek alapján mondhatta azt, amit mondott. Ráadásul azt is kiderítette, hogy Erdélyben alig van visszhangja a pályázatnak, az írók csak legyintettek, amikor elolvasták a hirdetést.

Nekidőltem, megírtam. Menet közben elküldözgettem egy-egy fejezetet, véleményezte, igazítgatott rajta. Ezt vagy azt húzzam meg, mert terjengős. Határidőre adjam le a kolozsvári címre, a többi meglátjuk.

Regényt írni nem tudok – erről hivatalos vélemény is született később.

Párbeszédék komponálása, jellemek fejlődése, szereplők konfliktusai, elképzelt helyszínek – á, nem az én kenyerem. Meg aztán az erdélyi lét annyi közvetlen témát ad, hogy kár és véték lenne valami központi magra rakoogatni a kitalációs rétegeket, s úgy simogatni gömbölyűre.

A 'nem az én asztalom' alapkonfliktus viszont remekül megfelel indításnak. Aszongya: Bill leveleket írogat az Erdélyből elszármazott Jeney Kálmánnak, mesél mindenfélét, s közben – hat-nyolc sorban, elszórva három-négy alkalommal – azt is elmondja, hogy a pályázatnak, amiről Kálmán említést tett, ő nem tud megfelelni. Közben elmeséli az életét, meg azt is, hogy szerinte mitől lesz olyan sajtóságos hangulatú az ún. erdélyi regény. Az EKE könyveit a nyugati diaszpóra olvassa, tehát az érdeklőket, mi történt itthon, s az is, mi változott meg a genszterváltás óta. Ami egy-egy levélbe belefér. Ismerős helyszínek, emberek, események. Legyen olvasmányos, érdekelje az olvasókat, s legyen benne maréknyi humor meg ironia, ugye hogy nem nagy dolog.

Jó, összejött a szöveg. Tizenegy levélben dumácskák, a tizenkettedik csupán néhány sor: Kedves Kálmán, meggyőztél, holnap nekifogok a regénynek. A tizenegy fejezet az oroszlan, a tizenkettedik a farkán a bojt. Azt hittem, minden rendben, amíg az egyik ártatlan olvasóm rákérdezett: s hol van a regény? Most tetszett befejezni – válaszoltam.

Határidő lejártáig két kézirat érkezett. A kolozsvári zsűri azt mondta: az enyém nem nyerhet, mert nem regény. A stockholmi zsűri döntése: igaz, hogy nem regény, de nekünk Bill levelei tetszenek jobban. Így jelent meg a *Leveleskönyv*, 2001-ben.

(...és benne az a személyes hangú levél, amelyik az 'erdélyi regény' sajtóságait sorolja – az én meglátásom szerint.)

(Részlet a *Leveleskönyv* című kötetemből)

Ha az 'erdélyi regény' alaptípusát kellene meghatároznom – szerencsére nem bízzák rám az ilyesmit –, Tamási Áron *Ábelét* ajánlanám. Az *Új magyar irodalmi lexikon* is valami hasonlót mond: „a kisebbségbe került romániai magyarság sorsának modellje”. A könyv az Erdélyi Szépművés Céh kiadásában jelent meg 1932-ben, s így kezdődött: „Egy esztendőre rá, hogy a románok kézhez vettek minket, az én életemben is igen nagy fordulat állott bé.” A népi demokrácia – azaz a *cen-zúra* uralkodása – idején kiadott változat a következőképpen kezdődik: „Abban a nevezetes ezerkilencszáz és huszadik évben az én életemben is igen nagy fordulat állott bé.” Semmiség az egész, mondhatná egy angol irodalmár, akinek fogalma sincs arról, hogy ezzel a vehemens mozdulattal nem egy összetett mondat felét húzták ki, hanem a regény méregfogát. Mert – szerintem – nem attól *erdélyi* az *Ábel*, mert megtalálható benne a furfangos székely legény, a hargitai fenyőerdő, a borvízkút meg a háziszöttes humor, mert akkor Szini Lajos bá' anekdotáinak összkiadását is erdélyi „regénynek” nevezhetnénk, hanem attól az alaphangtól, amit az első mondatban olyan szabatosan és könnyedén leütött Tamási.

Mert az egész (Trianon utáni!) erdélyi irodalom azon alapszik, attól lesz olyan jellegzetes, hogy „a románok kézhez vettek minket”. Feltételezem, hogy a kolozsvári bölcsészkaron ezt nemcsak a Te idődben, hanem ma is másképp tanítják, de nem vitatkozom velük, mert ők a szakemberek, én csak segéd-fogalmazó-aspiráns vagyok. Mert minden ezután született jó regényben ott van az „új gazda”, a Román Hatalom, amelyet Tamásinál az oly nagyszerűen megformált álnok csendőr képvisel. A későbbi művekben: különböző alakokban és ruhákban, jól elrejtve a sorok közé.

Érdekes ennek a pár szónak az *értelme* és a *sorsa* – „a románok kézhez vettek minket”. Nincs benne egy jelző sem, nem dicsér, nem méltat és nem méltatlankodik, nem panaszkodik és nem káromol. Csupán megállapít

egy tény. Rögzíti a *valóságot*. Van ugyan benne egy alig hallható „ami aztán betette nekünk az ajtót” felhang, amiért is a jó fülű cenzor számízta ezt a négy szót. Azért kellett kihúznia, hogy ez a (fel)hang ne csengjen hamisan a Népek testvérisége című kórusműben. Holott a kórusmű hangszerelése volt hamis. Mert az erdélyi népek *testvérisége* csak Mórica meghatározásában értelmezhető valós értékén: „Az ember a *barátait* megválogatja, a *testvérét* pedig készen kapja”.

Könnyen lehet népek barátságáról, testvériségről, toleranciáról és egyéb szépen hangzó *elméleti* ügyekről csillogó szónoklatokat tartani, azonban a *gyakorlat* még mindig a káini indulatok mentén halad. Ez pedig a bibliai idők óta kiirthatatlan az emberből. Ha már kiirthatatlan, akkor egyesek legalább *kiírják* magukból...

(Egy 2018-as pályamunka részletei)

A Székelyföldi Magyar Újságírók Egyesülete riportpályázatot hirdetett Magyarok a román nemzetállamban címmel. A *Károly bácsi – a lényeglátó* c. írásom a 4. helyen végzett; tudomásom szerint egyedül ez a pályamunka jelent meg a sajtóban (*Hargita Népe*, 2019. febr. 20.; *Háromszék*, febr. 23.). Az írásban M. G. meséli el az élete fontosabb fordulóit – annyit, amennyi egy hosszabb cikkbe belefér. Néhány bekezdést emelnék át ide. Nem 'ünnepi köszöntő', csupán emlékeztető és tanulság. Ajánlom szeretettel.

*

Apámtól két szakma alapjait, meg egy egészséges életelvet sajátítottam el: légy békében önmagaddal, mert csak magadra számíthatsz. Hihetetlenül nyugodt ember volt, sok időt töltött a nevelésünkkel. Amikor értelmessé és megbízhatóvá cseperedtünk, akkor a családi programba a történelemórát is fölvettem. Most is emlékszem az egyik ilyen együttlétünkre: „Már volt idők megszokni, hogy idegen nyelvű környezetben élünk. Ez nem mindig volt így, s ha isten is úgy akarja, nem is fog így maradni. Nem hintem el benetek a remény magvait, mert fölösleges lenne azzal töltönnök az időt, hogy valamilyen változásra várjatok. Figyeljete a saját dolgaitokra, mert a világ úgyis arra megy, amerre akar. Időnként jön egy-egy felfordulás, és akkor ide-oda tologatják a határokat, az emberek pedig hajlamosak depresszióba esni az ilyen apróságok miatt.”

Illusztrációként néhány verset olvasott föl Reményik Sándortól, aki a húszas években írta meg a remény verseit. Emlékszem, az egyikben azt írta a költő: „leszek szű, idegen fában”. Szép szimbólum, de bennem nincs ekkora elszánás. Úgy gondolta, hogy a fa meggyengítésén ügyködik, én – apám tanítása szerint – az időre bízom a megoldást. Reményik a *Mohács után* című versében – 1926-ban írta, a mohácsi vész évfordulójára – a „százötven éves éj” rémét emlegette: „S ki éjben születik majd, mit csináljon? / Dolgozzék, imádkozzék, tőrjön, várjon, / S a sírba is reménysugárral szálljon, / Ha könnyel sózott kenyerét megette. / Mert változnak a csillagok felette.” Megtanultam, hogy ne vágyakozzam elérhetetlen dolgok után, s ne akarjam megváltoztatni azt, amihez nincs erőm vagy tehetségem.

*

A történészek véleménye személyenként és koronként változik, én úgy vélem, a kisebbségek számára az 1920–45 közötti évek voltak a leggyötrőbbek. Beke György említette valahol, hogy Petru Groza – a húszas években már befolyásos politikus – saját kezűleg tépte le a csíki megyefőnök ajtajáról a felírást, miszerint „csak románul szabad beszélni”. Az ötvenes években Groza bátyánk-

nak egy másik arcát is megismerhettük. A politikus a saját érdekei mentén rendezte az ország sorsát, nem a kisebbség vágyai szerint. Újabb bizonyítéka az édesapám mondásának: a boldogulás útján csupán magadra számíthatsz.

Két írástudót említek a húszas évekből, az ő példájukat kevesen követték. Amikor ők jöttek vissza Erdélybe, akkor a vándorlás iránya épp fordított volt. (...) Kós Károly úgy vélte: „hiszem, hogy Erdélyben nagyobb szükség lesz reám, mint Budapesten”, s hazajött. Benedek Elek is visszatelepedett Kisbaconba, de neki csak nyolc évig tartott a kisebbségi lét, mert 1929-ben elhalálozott.

*

Összegyűjtött cikkei pár éve adták ki Csíkszeredában. Lényeglátására vall, hogy könyvkiadásban gondolkodott, tekintve, hogy a magyar szó élte a magyar nemzetet. Az Erdélyi Szépművés Céh megalapítása és vezetése fölött egy győztes csatával. A kisebbségbe szorult magyarság sorsa ugyanis folytonos harcot jelentett: a beolvasás elleni küzdelem során önmaga lustaságát kellett legyőznie minden magyarnak, tekintve, hogy megmaradásunk az anyanyelv ápolásától függ.

Károly bácsi nevéhez fűződik egy másik, jelentős fegyvertény is, a *Kiáltó szó* című kiáltvány megszövegezése, amelyben megmutatta a Trianon utáni általános kétségbeesésből kivezető utat. – Itt van, olvasd: „Erdély, Bánság, Körösvidék és Máramaros kéntmillió magyarja, nem én mondom neked, de a megcsontított Magyarország mondta ki a szentenciát rólunk: nem tehetek mást, elfogadom az ítéletet, mely akaratom és hitem ellenére fejemre olvastatott, kihirdetett és végrehajtatott: *Én rólatok, akiket erőszakkal leszakítottak rólam: lemondok.*

Ez az igazság! Aki mást mond: hazudik az; aki mást hiszen: álmodik az; aki másban reménykedik: délibábot kerget az.

Le kell vonnunk a tanulságot; szembe kell néznünk a kéréhetetlenül rideg valósággal, és nem szabad ámitanunk magunkat. Dolgozunk kell, ha élni akarunk, és *akarunk* élni, tehát dolgozni fogunk.”

Azóta is dolgozunk. Apáink elismerték Károly bácsi igazát, és szóbeli örökségként ránk hagyták a lényegét: a kisebbségi lét kényszerítő körülményként működik, mert nem tűri a tétlenkedést, nem enged ellustulni. (...)

Igaz ugyan, hogy Trianon után kisebbségi sors lett az osztályrészünk, de ez nem ok a csüggedésre. Az a nemzedék, amelyik ezt nem tudta feldolgozni, az már a Házsongárdi temetőben várja a boldog feltámadást.

Már az én generációm sem tartotta istencsapásának a kisebbségi létet, mert úgy tűnik: az utódállamokba szorult magyarság – relatíve! – Erdélyben van a legjobb helyzetben. A többségek mindig kitalálnak valamit, amivel bosszantsanak, de nem kell odafigyelni. Nemde a soros miniszterelnöknek is távoznia kellett Bukarestből – tíz-tizenöt hónappal korábban –, mert gonoszul szólt a kisebbségekről, nem beszélve a szeptemberi iskolakezdésre időzített tréfáról, amikor a román nyelvű oktatást akarták – úgy mond – megreformálni. Két hónap múlva repült az oktatásügyi miniszter is. Hátha Bukarestben lejegyzik a tanulságot, és máskor jobban megfontolják: politizálni akarnak-e vagy oktatni.

Én már kifelé megyek, guggolva is kibírom azt a pár évet vagy hónapot. A lányom úgy gondolta, hogy jobb az anyaországban. Nem szóltam bele, ez már az ő élete. Nem látom értelmét a kivándorlásnak, bárhová méysz, 'gyüttment' leszel. (...)

Marosvásárhely, 2020. május 25.

Pályázati felhívás

tudomány-, művészet-, irodalom- vagy technikatörténeti tárgyú könyvek kiadására 2020

A Scientia Kiadó, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kiadója nyílt pályázatot hirdet erdélyi vonatkozású tudomány-, művészet-, irodalom- vagy technikatörténeti tárgyú könyvek megjelentetésére.

Olyan kéziratokat várunk, amelyek bármelyik fent említett terület fontos (nem kortárs) személyiségéről, erdélyi vonatkozású tudomány-, művészet-, irodalom- vagy technikatörténeti sajátosságokról, érdekességekről szólnak, s amelyek ezeket a területeket, valamint Erdélyt magas színvonalon, ugyanakkor közérthetően népszerűsítik.

Pályázni magyar nyelvű, tudományos igényűvel megírt, **kész kézirattal** lehet.

A pályázatra benyújtott kézirat terjedelme (melléletekkel, ábrákkal, bibliográfiával stb. együtt) 150–250 oldal lehet (300.000–500.000 leütés szóközökkel), kevés színes ábrával.

Pályázatot bárki benyújthat, a pályázók köre nem korlátozódik erdélyi szerzőkre.

A pályázati csomagban tartalmaznia kell a következőket:

1. kitöltött pályázati űrlap (1. sz. melléklet);
2. a könyv kézírata elektronikusan (pdf formátumban);
3. a szakterület egy elismert személyiségének az ajánlása;
4. rövid szakmai önéletrajz és publikációs lista (több szerző esetén minden szerzőnek külön-külön), esetleg intézményi/szakmai oldal, honlap címe;
5. aláírt nyilatkozat a szerző(k) részéről, amelyben kijelenti(k), hogy a kézirat saját munka/kutatás eredménye, ebben a formában még nem jelent meg sem-

milyen más hazai vagy külföldi kiadónál, és nem áll sem részben, sem pedig egészben publikálás alatt.

A pályázati csomagot elektronikusan kell beküldeni a scientia@kpi.sapientia.ro címre legkésőbb 2020. szeptember 30-ig.

A beérkezett pályázatokat a kiadói tanács bírálja el.

Elbírálási szempontok:

- tudományos igényesség;
- eredetiség, újszerűség;
- közérthetőség;
- a témakör regionális relevanciája;
- a könyv megjelentetésére vonatkozó szakmai ajánlás.

A kiadói tanács a beérkezett kéziratok kiadására vonatkozó döntését legkésőbb 2020. október 31-ig meghozza. A döntésről a kiadó minden pályázót írásban értesít.

Sikeres pályázat esetén a kiadó a kéziratot saját költségén megjelenteti, az érvényben lévő publikálási szabályzat szerint.

A szerző(k) a kiadónak átadott kéziratokért nem részesülnek díjazásban.

A kiadó szerződést köt a szerzővel/szerzőkkel, amelyben rögzíti a kiadás feltételeit, a felek jogait és kötelezettségeit, a kiadási folyamat időbeni ütemezését, a kiadvány példányszámát (ezen belül a szerzőnek járó tiszteletpéldányok számát), valamint a terjesztésre vonatkozó kitételeket.

További információkért érdeklődni lehet e-mailen a scientia@kpi.sapientia.ro címen vagy telefonon a 0722-527135-ös számon.

Nyilas Misi-ösztöndíj

A Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület ösztöndíjára hirdetnek pályázatot a 2019/2020-as tanévben a romániai magyar közoktatásban részt vevő, 6–10. évfolyamon tanuló, kiemelkedő tehetséget mutató és szociálisan hátrányos helyzetű diákok számára. A pályázatnak 2020. július 31-ig kell eljuttatnia az egyesülethez.

A pályázatot a diák szülője/gyámja mint magánszemély nyújthatja be. Az egyesület www.nyilasmisi.ro honlapján letölthető a pályázati csomag (felhívás, adatlap, űrlap a pályázó tanuló jellemzésére), amely a pályázattal kapcsolatos tudnivalókat tartalmazza.

Pályázhatnak olyan szülők/gyámok, akiknek igazolhatóan kiváló képességű gyermeke a 2019/2020-as iskolai évben magyar nyelven tanult 6., 7., 8., 9. vagy 10. osztályban a romániai magyar közoktatásban, és teljesíti az alábbi feltételeket:

1. A család anyagi helyzete nem teszi lehetővé a gyermek továbbtanulását; az egy főre eső reális jövedelem nem haladja meg a havi nettó 650 lejt.

2. A szülő vállalja, hogy támogatás esetén legalább érettségiig tőle telhetően biztosítja gyermeke továbbtanulását a romániai magyar közoktatásban.

3. Csak olyan tanulók szülei pályázhatnak, akiknek gyermeke legalább 8,50-es általánost ért el 6., 7., 8., 9. és 10. osztályban. A támogatásban részesülő tanulók munkáját, tanulmányi előmenetelét és a család anyagi helyzetét az egyesület munkatársai családlátogatások során ellenőrzik.

A pályázat postai úton nyújtható be az alábbi címre: Asociația de Protecție a celor Talentați „Nyilas Misi”, 400095 Cluj-Napoca, str. Iuliu Maniu nr. 2, ap. 3, jud. Cluj (kivételes esetben, amennyiben a pályázónak nincs lehetősége postai úton továbbítani a pályázati csomagot, elektronikusan formában is fogadják azt a nyilas_misi@yahoo.com címen). A hiányos pályázatokat az ösztöndíjbizottság nem veszi figyelembe.

További információk munkanapokon a 10–16 óra között hívható 0264/531-153-as vagy a 0787-671-137-es telefonszámon, illetve a nyilas_misi@yahoo.com e-mail-címen kaphatók. (sz.p.p.)

Javul a szomszédos országok Magyarország-képe

Javul a szomszédos országok Magyarország-képe, Szlovákiában vannak a leginkább jó véleménnyel Magyarországról – derül ki a Közép-európai Nézőpont Intézet 2020-as Magyarország-barométeréből, amelynek eredményét kedden juttatták el az MTI-hez.

Az összegzésben azt írták: az elmúlt évek tapasztalata, hogy „a száz évvel ezelőtti sebeket, amelyek fenntartása elsősorban nagyhatalmi érdekeket szolgál, a közép-európai együttműködés és a kölcsönös tisztelet, ha lassan is, de begyógyítható”. Hozzáadték: ezért is jó hír, hogy Magyarországról egyre jobb kép él a Kárpát-medencében, 2019-ről 2020-ra javult az ország megítélése a szomszédos országokban. A 2020-as adatok szerint Szlovákiában vannak a leginkább jó véleménnyel Magyarországról (78 százalék), Horvátországot (68 százalék) és Szerbiát megelőzve (60 százalék). A szomszédos országokban 50 százalék feletti a Magyarországot pozitívan megítélők aránya, Románia kivételével, ahol a megkérdezettek 47 százalékának van jó véleménye Magyarországról – ismertették.

Közölték, tavalyhoz képest a legnagyobb előrelépés Horvátországban (12 százalékpont), Szlovákiában (11 százalékpont) és Ausztriában (10 százalékpont) volt. Csak Romániában és Szerbiában regisztráltak rosszabb adatokat.

A Közép-európai Nézőpont Intézet kiemelte, hogy a szomszédos országokban megmutatkozó bizalomnövekedés a magyar közvéleményben is tetten érhető. Az elmúlt években Magyarországon is javult Ausztria megítélése: a magyar válaszadók 82 százaléka van inkább jó véleménnyel az országról, ami 2019-hez képest 9 százalékpontos növekedés. A második helyezett – négy éve változatlanul – Horvátország, amelyről a válaszadók 74 százaléka van inkább jó véleménnyel. Szlovéniáról és Szlovákiáról a magyarok 64, illetve 62 százaléka gondolkodik pozitívan – részletezték. Úgy folytatták, hogy csak két országról van a válaszadók kevesebb mint fele jó véleménnyel, Szerbiáról (40 százalék) és Romániáról (36 százalék). Szerbia esetében ez egy év alatt 8 százalékpontos javulásnak

számít, Románia vonatkozásában pedig 3 százalékpontosnak – jegyezték meg. Az intézet megállapítása szerint a „bukaresti politikában gyakran tapasztalható magyarellenes hangulatkeltés” aligha járul hozzá a magyarok véleményének nagyobb mértékű javulásához. A 2020-as Magyarország-barométer adatai alapján ugyanakkor kijelenthető, hogy a Kárpát-medencében élő népek növekvő bizalommal tekintenek egymásra – írta az intézet. A közlemény beszámolt arról is, hogy a kutatás alkalmából tartott online panelbeszélgetésen Tokár Géza Szlovákia-szakértő a folyamatosan javuló szlovákiai tendencia háttéréről közölte, hogy a korábban konfliktust generáló ügyek – mint amilyen például a Malina Hedvig-ügy volt – lekerültek a napirendről. Ezeket olyanok váltották fel, amelyekben a két ország hivatalos álláspontjai közel állnak egymáshoz.

Ezek között a migráció kezelését, illetve az Európa jövőjéről folytatott diskurzusban a keresztény-konzervatív értékek megjelenítését említette a szakértő, aki szerint Romániával ellentétben Szlovákia elkötelezett a közép-európai együttműködés mellett, és diplomáciájára „nagyfokú pragmatikusság jellemző”. Az elmúlt időszak romániai eseményei kapcsán Illyés Gergely Románia-szakértő kiemelte, hogy Klaus Iohannis elnököt „mértékadó román és olyan nyugati, főleg német nyelvű körök is elítélték magyarellenes nyilatkozataiért, akik egyébként támogatják őt”. A szakértő álláspontja szerint a román elnök felépése elsősorban belpolitikai indítatású volt. Hozzátette: a román diplomácia alapvetése, hogy a legfőbb szövetségesnek az Egyesült Államokat tekinti, amelyet az EU nagy tagállamai követnek, elsősorban Németországot. A térségben a román-lengyel kétoldalú kapcsolatokat igyekeznek erősíteni, ezzel megpróbálva kizárni Lengyelországot a V4-ből, így csökkentve Magyarország térségbeli befolyását is. Illyés Gergely szerint azok az esetleges romániai kezdeményezések, amelyek a közép-európai térség megerősödését szorgalmazzák, jelenleg nem kapnak médianyilvánosságot. A Közép-Európa-barát nézetek elterjedéséhez gyökeres, rendszerintű változásra lenne szükség, amelynek rövid távon nagyon kevés esély van – prognosztizált az elemző. (MTI)

28. BOLYAI NYÁRI AKADÉMIA

Pályázati összefoglaló

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége a 28. Bolyai Nyári Akadémiát a járványügyi óvintézkedések betartása okán rendhagyó, online módon szervezi meg, nevében is jelölve másságát: BNYA 2.0.

A 2020. július 6–26. közötti időszakban zajló BNYA 2.0 szakmai programjait a Tanulás jövője témakörben építették fel, és olyan pedagógiai kérdésekre helyezik a hangsúlyt, amelyeket részben a

kényes távoktatás hozott felszínre: az együttműködő tanulás és tanítás megvalósításának lehetőségei, a differenciált oktatást segítő felületek és alkalmazások, valamint az online mérés és értékelés eszközei.

Idén az akadémia két részből tevődik össze. Az első *A tanulás jövője* címmel három modulból álló, 35 órás online továbbképzési programot kínál a pedagógusoknak, szakmai gondozója a Tempus Közalapítvány.

A BNYA második részét ingyenesen és szabadon hozzáférhető online szakmai programok és kísérőrendezvények képezik (előadások, beszélgetések, kulturális programok) a hagyományos akadémiai hetek időszakában: július 6–24. között. Az online események jegyzéke folyamatosan bővül, frissül, az aktuális program a www.bnya.rmpsz.ro felületen lesz elérhető. Ezen a felületen lesznek megtekinthetők a BNYA idején készült videóanyagok is.

Az akadémia továbbképzésére RMPSZ-tagsággal rendelkező, romániai oktatási rendszerben dolgozó szakképzett pedagógusok, valamint a Kárpát-medencei pedagógusszövetségi (SZMPSZ, KMPSZ, ÉMPE, VMPE, HMPF és MPE) tagsággal rendelkező, a Kárpát-medencei magyar oktatási rendszerben dolgozó, szakképzett oktatók pályázhatnak. Jelentkezni csak online lehet a pályázati adatlap pontos kitöltésével, mely elérhető a www.rmpsz.ro oldalon. Iratkozási időszak: 2020. június 2., kedd – június 21., vasárnap. Az elvégzett modulokról a résztvevők igazolást, bizonylatot kapnak.

További, folyamatosan frissülő információk a bnya.rmpsz.ro honlapon, a Romániai Magyar Pedagógus Szövetsége Facebook-oldalán találhatóak.

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége

Állami autóvásárlási kedvezmények bevezetését tervezik Németországban

Közpénzből finanszírozott autóvásárlási kedvezmények bevezetését tervezi a német kormány a koronavírus-világjárványt megszenvedő autóipar támogatására, a Der Spiegel című hírmagazin szerint az év végéig 5 milliárd eurót fordíthatnak erre a célra.

A szövetségi kormány formálódó gazdaságösztönző csomagjának részeként tervezett kedvezmény a gazdasági minisztérium elképzelése szerint hagyományos és elektromos meghajtású új német autók után is jár majd.

A kocsikat a tömeg és a szén-dioxid-kibocsátás alapján kategóriákba sorolják. Minél kisebb a tömeg és alacsonyabb a kibocsátás, annál nagyobb a kedvezmény. A gyártmányok nagyjából kétharmada az úgynevezett B hatékonysági kategóriába tartozik, egy ilyen autó árából 2500 euró kedvezményt kaphat a vásárló. A belsőégésű és elektromos motorral is rendelkező hibrid autók után további 750 euró, a tisztán elektromos meghajtású kocsik után további 1500 euró kedvezmény járhat a kereszténydemokrata (CDU) vezetésű minisztérium terve szerint.

A koalíciós társ szociáldemokraták (SPD) ellenzik a belsőégésű motorral szerelt kocsik vásárlásának állami támogatását.

A gazdaságösztönző csomagról

kedden tárgyaltak a koalíciós egyeztető tanácsban. A csomag 50-100 milliárd euró nagyságú lehet, legfontosabb elemei közé tartozik a járvány miatt tartós válságba került ágazatok és szakmák megsegítése, így újabb támogatásokra számíthatnak például a vendéglátással, az utazásszervezéssel és a rendezvénysszervezéssel foglalkozó vállalkozások.

Az új program kiegészíti az eddigi intézkedéseket, amelyek a gazdaság stabilizálását, a vállalkozások fennmaradásának biztosítását szolgálják. A vissza nem térítendő támogatások, hitelek és hitelgarancia-vállalások keretszege hozzávetőleg 1000 milliárd euró. Más támogatási formákat is alkalmaznak, így például július 1-jétől 2021. június 30-ig 19 százalékról 7 százalékra csökkentik az éttermekben, kávézóknak és egyéb étkezőhelyeken felszolgált enni-ivó árakra rakódó általános forgalmi adót (áfa).

A kormány mellett működő független gazdaságpolitikai tanácsadó testület, az úgynevezett gazdasági bölcsék tanácsa ellenzi az ágazatokra szabott támogatásokat. Az 1963 óta működő testület tagjai a napokban egy állásfoglalásukban kifejtették, hogy nem csupán a kereslet kellene élénkíteni, hanem érdemes lenne ösztönözni a gazdasági szerkezet átalakulását, a versenyképesség javulását is.

Főleg éppen az olyan „ágazat-

specifikus” – valamely gazdasági ágazat igényeihez igazított – támogatást kellene mellőzni, mint az autóvásárlási kedvezmény, mert csak megmerevítik, bebetonozzák az utóbbi évtizedekben kiépült szerkezeteket, átütő konjunktúraélenkítő hatásuk viszont nincs – írták a gazdasági bölcsék.

Kiemelték, hogy hasznosabb az adózási szabályok átalakításával ágazattól függetlenül segíteni minden cégnek, amely a járvány előtt nyereséges volt, és érdemes törekedni az energiaárak csökkentésére, ami a vállalkozásoknak és a háztartásoknak is jelentős segítség lenne.

Egy sor további javaslatot is tettek, a többi között kifejtették, hogy érdemes ösztönözni az úgynevezett humán tőke növelését, a tudás és a szakértelem bővítését, a készségek, képességek fejlesztését szolgáló erőfeszítéseket, hogy a rövidített munkaidőre átváltott vagy az állásukat elvesztő munkavállalók jobban boldogulhassanak a válság után.

A kormány előrelépése szerint Németország hazai összterméke (GDP) 6,3 százalékkal csökkenhet az idén, ez a legnagyobb visszaesés a második világháború utáni német történelemben. Jövőre viszont már 5,2 százalékos növekedés következhet, és az Európai Unió legnagyobb gazdasága 2022 elejére elérheti a koronavírus-világjárvány előtti szintet. (MTI)

Egy 16. századi ír klánfőnök földi maradványai után kutatnak Spanyolországban

Egy 16. századi ír klánfőnök földi maradványai után kutatva végeznek ásatásokat a régészek a spanyolországi Valladolid egyik utcájában.

„Vörös” Hugh O'Donnell az O'Donnell-klán vezetője volt. A dinasztia székhelye a mai északnyugat-írországi Donegal megyében volt – írja a BBC hírportálja.

Némi spanyol segítséggel Vörös Hugh számos jelentős győzelmet aratott I. Erzsébet angol királynő seregei felett, és a többi klánnal szövetségbe kötve komoly fenyegetést jelentett az angolok uralmára Írországon. Az angol győzelemmel zárult, 1601-1602-es kinsale-i csatát követően Vörös Hugh Spanyolországba ment, ahol nem sokkal később, valamivel 30. születésnapja előtt meghalt.

Testét a valladolidi királyi palo-

tába szállították és ugyanabban a kápolnában temették el, ahol csaknem egy évszázaddal korábban Kolumbusz Kristófot is elföldelték. A felfedező maradványait később Sevillebe vitték, a kápolna pedig az enyészeté lett.

A régészek most úgy vélik, hogy megtalálták a kápolna falait és „közel” vannak Vörös Hugh maradványainak felfedezéséhez.

Az ásatási munkálatok május elején kezdődtek a Constitución utcában, a spanyol Santander bank egyik fiókjának közelében.

Ez idáig két koporsót és 15 azonosítatlan személy maradványait tárták fel.

O'Donnell halálának oka máig vitatott. Csontjainak megtalálása segíthet megerősíteni vagy megcáfolni azt a feltételezést, hogy mérgezték.

A régészek egyelőre nem tudják, hogy a kiásott csontok között ott vannak-e O'Donnell földi maradványai. Ennek megállapításához a DNS-tesztelést is be akarják vetni a szakemberek.

Az egykori klánfőnök csontjainak azonosítását segíti, hogy mindkét nagylábujja hiányzik, ugyanis elfagytak, amikor fiatal korában megszökött angol fogvatartótól a metsző téli hidegben.

Az ásatás szövegírója szerint lehetséges, hogy Vörös Hugh-t a kápolna egy másik részében temették el, egy kriptában, amely a bank alatt lehet.

A kriptá helyének meghatározása jelenti most a legnagyobb problémát, ugyanis egy négyemeletes épület alatt kutatni jóval nagyobb kihívást jelent, mint egy utcát felásni. (MTI)

Fokozatosan nyitnak újra a nagy francia múzeumok

Június 2-től fokozatosan kezdenek újranyitni a koronavírus-járvány miatt Franciaországban március közepén bezárt állami kulturális intézmények, de számos nagy múzeum, köztük a világ leglátogatottabb múzeumának számító Louvre csak júliustól fogad ismét látogatókat.

Edouard Philippe miniszterelnök csütörtök este jelentette be, hogy miután a járvány nem kapott új erőre az általános karantén fokozatos feloldásának május 11-i kezdete óta, június 2-től a múzeumok és az emlékhelyek is megnyithatnak az egész országban.

Franck Riester kulturális miniszter pénteki közleménye szerint „minden szükséges intézkedést meghoznak a dolgozók és a látogatók egészségének megővésére”, így ezentúl a legtöbb nagy múzeum csak előzetes foglalás után lesz látogatható, minden kulturális

intézményben kötelező lesz a maszkviselés, és az előre meghatározott útvonalakon kell a látogatóknak haladniuk annak érdekében, hogy minél kevesebb ember útja keresztezze egymást. Számos múzeum meghosszabbítja nyitvatartási idejét.

A tárcavezető a nagyobb múzeumok várható nyitási dátumait is közzétette. Párizsban az afrikai és óceániai művészeteket bemutató Quai Branly Múzeum június 9-től, az Orangerie június 22-től, az Orsay Múzeum június 23-tól látogatható. Nizzában a Marc Chagall Múzeum június 20-án, a Földközi-tenger partján található országok művészetét bemutató marseille-i MUCEM pedig június 29-én nyit ki.

Július 1-jén nyit a párizsi Grand Palais kiállítócsarnok és a kortárs művészeteket bemutató Pompidou Központ, de a mecénások és az intézmény baráti körének tagjai már június 26-tól látogathatják a kiállít-

ásokat. A Louvre július 6-tól, a Rodin Múzeum július 7-től várja az érdeklődőket.

A Louvre Carroussel udvara viszont már szombattól, a Tuilériák kertje pedig vasárnaptól nyitva lesz, a Lensban található fiókmúzeum parkja szerdától, a Soleils noirs (Sötét napok) című tárlat pedig június 10-től ingyenesen várja az érdeklődőket.

Az állami fenntartású kastélyok közül a Párizshoz közeli Fontainebleau és a dél-franciaországi Pau július 1-jén, a Loire menti Chambord július 5-én, Versailles pedig július 6-án nyit meg. A film-múzeum, a Cinémathèque française július 15-től, a párizsi Picasso Múzeum pedig július harmadik hetétől várja ismét az érdeklődőket.

A nemzeti műemlékközpont a június 6-ával kezdődő héten 48 emlékművet, a következőn pedig 32-t nyit meg a nagyközönség számára. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tűzifa. Tel. 0751-536-003. (7630)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0751-377-701. (7630)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0752-578-568. (7630)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (22103-I)

VÁLLALUNK festést, csempézést, gipszkartonszerelést stb. Tel. 0749-564-921. (7574-I)

TETŐFEDŐ KFT. Baja van a tetővel? Ázik be a háza? Minőségi munkát szeretne? Ha minőségi munkát szeretne, akkor válasszon minket! Cégünk garanciás munkát vállal. Tel. 0742-344-119. (7564-I)

KÉSZÍTÜNK: külső műanyag/alumínium redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (7505)

VÁLLALUNK festést, vakolást, bádogosmunkát, szigetelést, tetőjavítást, tetőkészítést stb. Saját anyagunkkal is dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0752-828-789, 0790-081-572. (7467)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, javítást, festést, szigetelést, csatorna-, terasz-készítést stb. Tel. 0759-467-356. (7632-I)

VÁLLALOK szobafestést, mázolás, fali- és padlócsemperakást, laminált parkett lerakását, lépcsőházfestést garanciával. Tel. 0746-552-473. (7638)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk a gyulakuti **CSÁSZÁR LÁSZLÓRA** halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (p.-l)

Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva, melyet reménykedve, türelemmel viseltél magadban.

Kegyetlen volt a sors, elvett tőlünk, de jószágos szíved emléke, szereteted örökre itt marad velünk. Temető csendje ad nekünk nyugalmat,

szívünk bánata örökre megmarad. Szomorú szívvel emlékezünk a sáromberki születésű **KÁDÁR IBOLYÁRA halálának 4. évfordulóján.**

Emlékét őrzi szerető családja. (7602-I)

ELHALÁLOZÁS

„Mikor a lelkem roskadozva vitém, csöndesen és váratlanul átölelt az Isten.”

Fájdalommal tudatjuk, hogy a jó édesanya, nagymama, dédmama,

VONIGA ROZÁLIA

a Gyermekek Háza néhai

szakácsnője

életének 88. évében megpihent.

Temetése június 3-án 14 órakor lesz a nyárádszentbenedeki temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúzik tőle a gyászoló család.

(7629-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatom a rokonokkal, barátokkal, ismerősökkel, hogy szeretett édesanyám,

SIMON ANNA

életének 94. évében 2020. június 2-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése 2020.

június 4-én, csütörtökön 14 órakor lesz a református temetőben.

Gyászoló fia, János, menyee,

Marika és unokája, Huba.

(7635-I)

„Boldogok, akiknek a szíve tiszta, mert ők az Istent meglátják!” (Máté 5:8)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága szerettünk,

VERDES ILONA

szül. Kelemen

életének 88. évében megpihent.

Búcsúzik tőle fia, János, ismerősei és kedves bibliaórási társai.

Földi maradványait 2020. június elsején a marosszentannai református temetőben helyeztük nyugalomra. (sz-l)

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a szerkesztőségben, a nepujzag.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujzag.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9-14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Târgu Mureș 88,1%
Marosvásárhely 88,1%
Bovata 102,1%
Szováta 102,1%

r • a • d • i • o

Reghin 94,7%
Szászrégen 94,7%
Sighișoara 104,3%
Sugosvár 104,3%

Üzleti sikereinek titka,
a jó REKLÁM!

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legolvasottabb napilapjában!

Közlemény

Marosvásárhely Megyei Jogú Város
(székhely: Győzelem tér 3. szám,
telefon 0265/268-330, 190-es mellék, fax: 0365/801-856)
tájékoztatja a lakosságot, hogy

közvetlen odaítéléssel bérbe adja a város magántulajdonában levő alábbi legelőket, állatok legeltetésére, az utólagosan kiegészített és módosított 2013. évi 34-es sürgősségi kormányrendelet szerint:

Asszonydomb (Dealul Femeii)	16,78 hektár	szarvasmarha legeltetésére
Bese (Beșa)	25,09 hektár	szarvasmarha legeltetésére
Kiskút (Fintinița)	27,06 hektár	juhok legeltetésére
A bérleti díj 190,88 lej/hektár.		

A bérleti kérvényeket 2020. június 9-én 12 óráig lehet benyújtani a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal székhelyén, Győzelem tér 3. szám, 13-as iroda (az intézmény iktatója).

Csak a helyi közbirtokosoknak a Gazdaságok Országos Nyilvántartásába bejegyzett állatokkal rendelkező tagjai jelentkezhetnek, a kérvényeket a következő okiratokkal együtt kell benyújtani:

- az érvényes személyazonossági igazolvány másolata;
- megállapító bizonylat, alapító okirat/alapszabályzat, pénzügyi bejegyzési igazolás – jogi személyek, közbirtokossági egyesületek (helyi állattenyésztők) esetében;
- másolat azokról az okiratokról, amelyek alátámasztják az állatoknak a Gazdaságok Országos Nyilvántartásába vételét (másolat a gazdaságok országos nyilvántartási tagságát igazoló gazdasági kártyáról vagy a gazdasági kártya számára vonatkozó igazolás a kerületi állatorvostól);
- igazolás a kerületi állatorvostól a Gazdaságok Országos Nyilvántartásában szereplő állatállományról, csoportok szerint;
- igazolás a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal alárendeltségébe tartozó mezőgazdasági nyilvántartótól, ami alátámasztja a tulajdonban levő állatlétszámot.

Az állattenyésztők egyesületeinek, jogi személyek székhelyének Marosvásárhely területén kell lennie, és jogilag létre kellett jönnie legalább egy évvel a bérleti kérelem benyújtása előtt. Az állattenyésztők egyesületeinek kérésre táblázatot kell benyújtaniuk az egyesület tagjaival, a Gazdaságok Országos Nyilvántartásában szereplő helyi állattenyésztőkkel.

Dr. Dorin Florea polgármester

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MŰEMLÉKHOMLOKZATOK FELÚJÍTÁSÁRA SZAKOSODOTT KFT. MUNKATÁRSAT keres. Kedvező bérezés. Bővebb információk a következő telefonszámon: 0790-360-725. (sz.-I)

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz FÉRFI MUNKATÁRSAT a pékségbe és NŐI MUNKATÁRSAT üzleteibe. Telefon: 0756-128-310 vagy 0756-128-313. (sz.-I)

FILTER

PÉNTEK 20⁰⁰
MAGYARI IZABELLÁVAL

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A közelebb látható termékek csak szemléltető jellegűek!

all hits radio
atlasfm
TG.MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

/AtlasFmMures